

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

**Broj: 01-02-03-13-201/21
R: 04-02; 09-02; /21**

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
na dan 31. 12. 2020. godine
Javno poduzeće „KOMUNALNO BRČKO“ d. o. o. Brčko distrikt BiH**

Brčko, lipanj 2021. godina

KAZALO

I. NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. KRITERIJI ZA REVIZIJU	7
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1. REZIME DANIH PREPORUKA	8
a) <i>Preporuke koje se odnose na finacijska izvješća</i>	8
b) <i>Preporuke koje se odnose na usklađenost</i>	8
2. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
3. UVOD	22
4. OPĆI DIO	22
5. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	23
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	23
7. NALAZI I PREPORUKE	26
7.1. <i>RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA</i>	26
7.2. <i>IZRADA, DONOŠENJE I REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA</i>	27
7.3. <i>BILANCA STANJA I POPIS IMOVINE, TRAŽBINA I OBEVA NA DAN 31.12.2020. GODINE</i>	29
7.3.1. <i>Stalna imovina i dugoročni plasmani</i>	29
7.3.2. <i>Tekuća sredstva</i>	31
7.3.3. <i>Kapital</i>	36
7.3.4. <i>Dugoročna rezerviranja</i>	37
7.3.5. <i>Dugoročne obveze</i>	37
7.3.6. <i>Kratkoročne obveze</i>	37
7.3.7. <i>Pasivna vremenska razgraničenja</i>	41
7.3.8. <i>Popis imovine, tražbina i obveza</i>	42
7.3.9. <i>Izvanbilančna imovina</i>	42
7.4. <i>BILANCA USPJEHA ZA RAZDOBLJE 1. 1. – 31. 12. 2020. GODINE</i>	43
7.4.1. <i>Poslovni prihodi</i>	43
7.4.2. <i>Poslovni rashodi</i>	44
7.4.3. <i>Finacijski rashodi</i>	48
7.4.4. <i>Ostali rashodi</i>	48
7.4.5. <i>Rezultat poslovanja</i>	49
8. JAVNE NABAVE	49
9. KOMENTAR.....	50

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Menadžmentu Javnog poduzeća
„KOMUNALNO BRČKO“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
n. r. ravnatelja

I. NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilanca stanja, bilanca uspjeha, izvješća o promjenama u kapitalu, izvješća o novčanim tokovima i bilješki uz finansijska izvješća) Javnog poduzeća „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Poduzeće), na dan 31. prosinca 2020. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Poduzeća je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja (MSFI).

Ova odgovornost podrazumijeva: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze zbog prijevare i pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih institucija (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 31/18).

Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća Poduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima zbog prijevare i pogreške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u svrhu odabira revizijskih

postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne radi izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustave internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. U iskazanom stanju zaliha na dan 31. 12. 2020. godine, postoje zalihe sirovina i materijala sadržane u iznosu od 2.111.445,00 KM čije su pojedinačne cijene (cijene stjecanja) iz ranijih razdoblja za koja nije vršeno usklađivanje vrijednosti sukladno preporukama MRS 2 Zalihe. Za iznos zaliha koje ne zadovoljavaju zahtjeve u pogledu pritjecanja budućih ekonomskih koristi i pouzdane mjerljivosti vrijednosti, zalihe Poduzeća su precijenjene u aktivi bilance stanja na dan 31. 12. 2020. godine i u istom iznosu rezultat poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.**
- 2. Po osnovi potražnih salda (preplate), tražbine od kupaca su podcijenjene za iznos od 165.943,61 KM u aktivi bilance stanja, a za isti iznos su podcijenjene obveze po osnovi primljenih predujmova u pasivi bilance stanja na dan 31. 12. 2020. godine.**
- 3. Poduzeće nije na dan bilanciranja u dovoljnoj mjeri izvršilo procjenu naplativosti tražbina. Tražbine od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u financijskim izvješćima na dan 31. 12. 2020. godine, precijenjeni su za iznos spornih-nenaplativih tražbina kao i rezultat poslovanja u istom iznosu, što nije sukladno preporukama MRS 1 – Prezentacija financijskih izvješća, preporučuju, i Okviru MSFI.**

(Detaljnije u točki 7.3.2.)

Uvjetno mišljenje

Po našem mišljenju, izuzev za učinke navedene u prethodnim točkama, financijska izvješća, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine, kapitala i obveza na dan 31. prosinca 2020. godine, rezultat poslovanja Javnog poduzeća “Komunalno Brčko” d. o. o. Brčko distrikt BiH i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Poduzeća, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Poduzeće rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća rukovodstvo Poduzeća je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjenski, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih Finansijskim planom Poduzeća za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, učinkovito i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18) i ISSAI 4000 –Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Poduzeća, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Poduzeće nije, u svrhu naplate tražbina, provodilo sve mjere predviđene Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati tražbina. (Detaljnije u točki 7.3.2.)**
- 2. Poduzeće je zimskoj službi uvelo prekovremeni rad i po istoj osnovi vršilo isplate naknada za prekovremeni rad u iznosu od 45.338,93 KM, iako se nisu stvorili uvjeti propisani odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Također, Poduzeće je bez suglasnosti Skupštine, vršilo izmjene podzakonskih akata koji reguliraju plaće, naknade i druga primanja zaposlenih i na temelju istih vršilo isplate naknada za prekovremeni rad zimske službe, što nije sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima i odredbi Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15. 3. 2019. godine (Detaljnije u točki 7.3.6.).**
- 3. Poduzeće je tijekom 2020. godine zaključivalo ugovore o djelu i ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova bez postojanja propisanog podzakonskog akta o vrsti i obujmu tih poslova i načinu angažiranja, te dokumentiranja kontrole izvršenja**

obujma i kvalitete posla. Za ove namjene isplaćeno je 349.292,00 KM. (Detaljnije u točki 7.4.2.)

Uvjetno mišljenje

Prema našem mišljenju, izuzev za učinke navedene u prethodnim točkama, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Poduzeća **za 2020. godinu** sukladne su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Zamjenik glavnog revizora

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi sa istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o javnim nabavama u BiH,
- Zakon o poduzećima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH,
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH,
- Zakon o PIO/MIO Federacije BiH,
- Zakon o doprinosima Republike Srpske,
- Zakon o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH,
- Zakon o porezu na dobit u Brčko distriktu BiH,
- Statut Javnog poduzeća „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o kontnom okviru Brčko distrikta BiH,
- Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije,
- Pravilnik o radu u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o računovodstvenim politikama Poduzeća,
- Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH,
- Pravilnik o praćenju, upravljanju i naplati tražbina JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH,
- Odluka o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“,
- Odluka o ulaganju nekretnina i pokretnih stvari Brčko distrikta BiH u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH,
- Odluka o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH,
- Odluka o obavljanju djelatnosti od općeg interesa,
- Program utroška sredstava za dodjelu potpora JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH,
- Međunarodni računovodstveni standardi.
- Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Tijekom izvršenja revizije finansijskih izvješća Poduzeća za 2020. godinu, konstatirali smo postojanje određenih propusta i nepravilnosti u poslovanju i finansijskom izvješćivanju. U svrhu otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, dajemo sljedeće preporuke:

a) Preporuke koje se odnose na finansijska izvješća

Potrebno je da Poduzeće poduzme aktivnosti na implementaciji preporuka danih u izvješćima o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća.

Potrebno je, radi učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvješćivanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti učinkovitom ostvarivanju ciljeva Poduzeća.

Potrebno je tehnološki zastarjele zalihe popisati i isknjižiti, te javnom licitacijom pokušati prodati.

Potrebno je izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u ovisnosti što je niže sukladno odredbama MRS 2-Zalihe, te priznati i evidentirati rashode po toj osnovi.

Potrebno je prije sastavljanja finansijskih izvješća izvršiti preknjižavanje potražnih salda s pojedinih analitičkih konta tražbine od kupaca na adekvatna konta obveza po osnovi primljenih predujmova.

Potrebno je, sukladno preporukama MRS 1 - Presentacija finansijskih izvješća, Okvira MSF i odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama Poduzeća, vršiti procjenu naplativosti tražbina i te sukladno procjeni izvršiti priznavanje rashoda po osnovi otpisa nenaplativih tražbina.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih predujmova za usluge opskrbe električnom energijom, te izvršiti zatvaranje adekvatnih tražbina po istoj osnovi.

Potrebno je s Direkcijom za financije, izvršiti usuglašavanje iskazanog stanja stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH koja su dana na upravljanje i korištenje Poduzeću.

b) Preporuke koje se odnose na usklađenost

Potrebno je prije početka godine na koju se Poslovni plan odnosi, na isti pribaviti suglasnost osnivača, sukladno Zakonu o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je utrošak sredstava svesti na planirane okvire sukladno Finansijskom planu Poduzeća.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina, prije nego što tražbine postanu sporne.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvješća, izvršiti usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, dosljedno poštovati odredbe Zakona o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH i Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15. 3. 2019. godine, u dijelu pribavljanja suglasnosti osnivača na pravilnike i druge podzakonske akte koji reguliraju primanja zaposlenih.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu utvrđivanja razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja.

Potrebno je izvješće o obavljenom popisu dostavljati nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljnjem smanjenju gubitaka električne energije radi postizanja dopuštenih tehničkih gubitaka.

Potrebno je izraditi novu organizaciju Poduzeća i program prijevremenog umirovljenja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine.

Potrebno je dokumentirati kontrolu izvršenog posla sukladno odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu utvrđivanja općim aktom poslova za koje se zaključuju ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.

Potrebno je dosljedno poštovati Zakon o javnim nabavama u dijelu dijeljenja predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog Zakonom.

2. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Balanca stanja na dan 31.12.2020. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA		AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (neto)
				Bruto	Ispravak vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	AKTIVA						
	A. STALNA IMOVINA I DUGOROČNI PLASMANI (002+008+015+020+021+030+033)		001	23.599.647	13.801.964	9.797.683	10.786.015
01	I. Nematerijalna sredstva (003 do 007)		002	2.798.028	1.992.568	805.460	955.459
011	2.	Koncesije, patenti i druga prava	004	298.721	288.292	10.429	17.128
012	3.	Goodwil	005	-	-		-
013, 014	4.	Ostala nematerijalna sredstva	006	2.477.787	1.704.276	773.511	938.331
015 i 017	5.	Predujmovi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	21.520	-	21.520	-
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)		008	20.796.916	11.809.396	8.987.520	9.825.853
020	1.	Zemljišta	009				
021	2.	Građevinski objekti	010	5.746.055	2.224.298	3.521.757	3.718.962
022 do 024	3.	Postrojenja i oprema	011	14.567.576	9.585.098	4.982.478	5.622.511
025, 027	4.	Predujmovi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	013	483.285		483.285	484.380
03	III. Investicijske nekretnine		014				
04	IV. Biološka sredstva (016 do 019)		015				
05	V. Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		020	4.703		4.703	4.703
06	VI. Dugoročni financijski plasmani (022 do 029)		021				
064	1.	Dugoročni krediti dani u zemlji	025				
064	2.	Dugoročni krediti dati u inozemstvu	026				
068	3.	Ostali dugoročni financijski plasmani	029				
07	VII. Druge dugoročne tražbine (031+032)		030				
08	VIII. Dugoročna razgraničenja		033				
090	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		034				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (036+043)		035	21.599.334	5.478.957	16.120.377	12.437.851
10 do 15	I. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji (037 do 042)		036	3.988.528	1.715.075	2.273.454	2.196.579

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

10	1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	037	3.988.528	1.715.075	2.273.454	2.196.579
11	2.	Proizvodnja u tijeku, poluproizvodi i nedovršene usluge	038				
12	3.	Gotovi proizvodi	039				
13	4.	Roba	040				
14	5.	Stalna sred. namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	041				
15	6.	Dani predujmovi	042				
	II.	Gotovina, kratkoročne tražbine i kratkoročni plasmani (044+047+053+061+062)	043	17.610.806	3.763.883	13.846.923	10.241.272
20	1.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (045+046)	044	2.222.569		2.222.569	569.967
20 bez 207	a)	Gotovina	045	2.222.569		2.222.569	569.967
207	b)	Gotovinski ekvivalenti	046				
21, 22, 23	2.	Kratkoročne tražbine (048 do 052)	047	15.339.183	3.763.883	11.575.300	9.630.427
211	b.	Kupci u zemlji	049	14.674.363	3.763.883	10.910.480	9.059.275
22	ġ.	Tražbine iz specifičnih poslova	051				
23	d.	Druge kratkoročne tražbine	052	664.820		664.820	571.152
24	3.	Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)	053				
240	a)	Kratkoročni krediti povezanim pravnim osobama	054				
241	b)	Kratkoročni krediti dani u zemlji	055				
248	e)	Ostali kratkoročni plasmani	060				
27	4.	Tražbine za PDV	061				
28 bez 288	5.	Aktivna vremenska razgraničenja	062	49.054	-	49.054	40.878
288		D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	063				
290		E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	064				
		POSLOVNA AKTIVA (001+034+035+063+064)	065				23.223.866
88		Izvanbilančna aktiva	066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
		Ukupno aktiva (065+066)	067	183.136.548	19.280.921	163.855.627	161.161.433

Grupa konta, konto	POZICIJA		AOP	IZNOS tekuće godine	IZNOS prethodne godine
1	2		3	4	5
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	7341.877	6.161.563
30	I. Osnovni kapital (103 do 108)		102	2.000	2.000
300	1.	Dionički kapital	103		
302	2.	Udjeli društva s ograničenom odgovornošću	104		
303	3.	Zadružni udjeli	105		
304	4.	Ulozi	106		
305	5.	Državni kapital	107	2.000	2.000
309	6.	Ostali osnovni kapital	108		
31	II. Upisani neplaćeni kapital		109		
320	III. Emisijaska premija		110		
	IV. Rezerve (112+113)		111	700.000	700.000
321	1.	Zakonske rezerve	112	700.000	700.000
322	2.	Statutarne rezerve	113		
dio 33	V. Revalorizacijske rezerve		114		
dio 33	VI. Nerealizirani dobitci		115		
dio 33	VII. Nerealizirani gubitci		116		
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)		117	6.639.877	5.459.563
340	1.	Neraspoređena dobit ranijih godina	118	5.459.563	4.558.989
341	2.	Neraspoređena dobit izvještajne godine	119	1.180.314	900.574
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 126)		122		
350	1.	Gubitak ranijih godina	123		
351	2.	Gubitak izvještajne godine	124		
353	4.	Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine	126		

360	X. Otkupljene vlastite dionice i udjeli		127		
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA (129+130)		128	598.823	435.067
dio 40	1.	Dugoročna rezerviranja za troškove i rizike	129	162.558	210.022
dio 40	2.	Dugoročna razgraničenja	130	436.265	225.045
	C) DUGOROČNE OBVEZE (132 do 138)		131	6.258.674	6.921.166
410	1.	Obveze koje se mogu konvertirati u kapital	132	5.975.268	5.975.268
411	2.	Obveze prema povezanim pravnim osobama	133		
412	3.	Obveze po dugoročnim papirima od vrijednosti	134		
413, 414	4.	Dugoročni krediti	135	283.406	945.898
415, 416	5.	Dugoročne obveze po finansijskom lizingu	136		
419	7.	Ostale dugoročne obveze	138		
408	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE		139		
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)		140	8.939.586	8.044.117
42	I. Kratkoročne finansijske obveze (142 do 148)		141	2.585.874	2.363.898
422	1.	Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	144	2.250.000	2.200.000
423	2.	Kratkoročni krediti uzeti u inozemstvu	145		
424, 425	3.	Kratkoročne dio dugoročnih obveza	146	334.331	
429	4.	Ostale kratkoročne finansijske obveze	148	1.543	163.898
43	II. Obveze iz poslovanja (150 do 154)		149	5.367.545	4.613.207
430	1.	Primljeni predujmovi, depoziti i kaucije	150	668.935	476.420
431	2.	Dobavljači - povezane pravne osobe	151		
432	3.	Dobavljači u zemlji	152	4.698.610	4.136.780
433	4.	Dobavljači u inozemstvu	153		
439	5.	Ostale obveze iz poslovanja	154	-	7
44	III. Obveze iz specifičnih poslova		155		
45	IV. Obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)		156	826.697	950.565
450 do 452	1.	Obveze po osnovi plaća i naknada plaća	157	795.257	931.995
453 do 455	2.	Obveze po osnovi naknada plaća koje se refundiraju	158	31.440	18.570
456 do 458	3.	Obveze za ostala primanja zaposlenih	159	-	
46	V. Druge obveze		160	5.706	11.821

47	VI. Obveze za PDV	161	153.764	104.626
48 izuzev 481	VII. Obveze za ostale poreze i druge daće	162	-	-
481	VIII. Obveze za porez na dobit	163	-	-
49 izuzev 495	E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	164	2.779.100	1.661.953
49 izuzev 495	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE	165	-	-
	POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.918.060	23.223.866
890 do 898	Izvanbilančna pasiva	167	137.937.567	137.937.567
	Ukupna pasiva (166+167)	168	163.855.627	161.161.433

Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213)	201	44.180.364	42.932.981
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim osobama	203		
601	b) Prihodi od prodaje robe na tuzemnom tržištu	204		
602	c) Prihodi od prodaje robe na stranom tržištu	205		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	44.144.086	42.891.815
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim osobama	207		
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na tuzemnom tržištu	208		
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	209		
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
650 do 659	4. Ostali poslovni prihodi	213	36.278	41.166
	II. POSLOVNI RASHODI (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	43.800.615	41.602.685
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	215	28.079.152	26.289.779
510 do 519	2. Materijalni troškovi	216	2.156.907	2.134.998
52	3. Troškovi plaća, naknada plaća i ostalih osobnih primanja (218+219)	217	10.772.495	10.396.177
520 i 521	a) Troškovi bruto plaća i bruto naknada plaća	218	9.580.853	9.412.505
522 do 529	b) Ostali osobni rashodi	219	1.191.642	983.672
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	220	788.032	862.715
54	5. Troškovi amortizacije i rezerviranja (222+223)	221	1.507.601	1.387.257
540 do 542	a) Amortizacija	222	1.507.601	1.387.257
543 do 549	b) Troškovi rezerviranja	223		
55 izuzev 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	224	352.113	383.678
555	7. Troškovi poreza	225	142.935	146.821
556	8. Troškovi doprinosa	226	1.380	1.260
poveć. 11 i 12 ili 595	9. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	227		
smanj. 11 i 12 ili 596	10. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	228		
	B. Poslovni dobitak (201-214)	229	379.749	1.330.296
	C. Poslovni gubitak (214-201)	230		
	D. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	I. Financijski prihodi (232 do 237)	231	180.015	256.135
660	1. Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	232		
661	2. Prihodi od kamata	233	180.015	256.135
664	5. Prihodi od udjela u dobiti zajedničkih ulaganja	236		
669	6. Ostali financijski prihodi	237		
56	II. Financijski rashodi (239 do 243)	238	71.572	81.915
560	1. Financijski rashodi po osnovi odnosa povezanih pravnih osoba	239		
561	2. Rashodi kamata	240	71.572	81.915
562	3. Negativne tečajne razlike	241		
564	5. Ostali financijski rashodi	243		
	E. Dobit redovite aktivnosti (229+231-238)	244	488.192	1.504.516

	F. Gubitak redovite aktivnosti (230+238-231)	245		
	G. OSTALI PRIHODI I RASHODI			

Tablica 2.

67	I. Ostali prihodi (247 do 256)	246	1.140.147	846.315
670	1. Dobitci od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247		
671	2. Dobitci od prodaje investicijskih nekretnina	248		
672	3. Dobitci od prodaje bioloških sredstava	249		
674	4. Dobitci od prodaje udjela u kapitalu i dugoročnih KOV	251		
675	5. Dobitci od prodaje materijala	252		
676	6. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253		
677	7. Naplaćene otpisane tražbine	254	477.451	95.474
679	9. Prihodi od smanjenja obveza, ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezerviranja i ostali nespomenuti prihodi	256	662.696	750.841
57	II. Ostali rashodi (258 do 267)	257	448.025	1.450.257
570	1. Gubitci od prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258		21.944
571	2. Gubitci od prodaje i rashod. investicijskih nekretnina	259		
572	3. Gubitci od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260		
574	4. Gubitci od prodaje udjela u kapitalu i dugoročnih KOV	262		
575	5. Gubitci od prodaje materijala	263		
576	6. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264		
577	7. Rashodi iz osnove zaštite od rizika	265		
578	8. Rashodi po osnovi ispravka vrijed. i otpisa tražbina	266	44.733	937.167
579	9. Rashodi po osnovi rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	403.292	491.146
	H. Dobit po osnovi ostalih prihoda i rashoda (246-257)	268	692.122	
	I. Gubitak po osnovi ostalih prihoda i rashoda (257-246)	269		603.942
	I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)			
68	J. Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine			
68	I. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (271 do 279)	270		
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271		
682	2. Prihodi od uskl. vrij. invest. nekr. za koje se obrač. amort.	273		
683	3. Prihodi od uskl. vrij. bioloških sre. za koja se obrač. amort.	274		
684	4. Prihodi od usklađivanja vrij. dugoroč. financij. plasmana	275		
685	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha	276		
686	6. Prihodi od usklađivanja vrij. kratk. financijskih plasmana	277		
687	7. Prihodi od usklađivanja vrij. kapitala	278		
688 i 689	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (281 do 288)	280		
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja	281		
581	2. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	282		
582	3. Umanjenje vrij. invest. nekretnina za koje se obrač. amort.	283		
583	4. Umanjenje vrij. bioloških sredstava za koja se obr. amort.	284		
584	5. Umanjenje vrij. dugoroč. financ. plasmana i financijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285		
585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha	286		

	K. Dobitak po osnovi usklađivanja vrijednosti imovine (270-280)	289		
	L. Gubitak po osnovi usklađivanja vrijednosti imovine (280-270)	290		
690 i 691	LJ. Prihodi po osnovi promjene računovodstvenih politika i ispravka pogrešaka iz ranijih godina	291		
590 i 591	M. Rashodi po osnovi promjene računovodstvenih politika i ispravka pogrešaka iz ranijih godina	292		
	N. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+289+291-292)	293	1.180.314	900.574
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291)	294		
	NJ. TEKUĆI ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
721	1. Porezni rashodi razdoblja	295		
dio 722	2. Odloženi porezni rashodi razdoblja	296		
dio 723	3. Odloženi porezni prihodi razdoblja	297		
	O. NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
	1. Neto dobitak tekuće godine (293+294-295-296+297)	298	1.180.314	900.574
	2. Neto gubitak tekuće godine (294-293+295+296-297)	299		
723	P. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA TIJEKOM RAZDOBLJA	300		
	R. OSTALI DOBITCI I GUBITCI RAZDOBLJA			
	Đ. OSTALI DOBITCI ILI GUBITCI U RAZDOBLJU	314		
	S. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE ILI GUBITKE	315		
	Š. NETO REZULTAT PO OSNOVI OSTALIH DOBITAKA ILI GUBITAKA U RAZDOBLJU (314+315)	316		
	T. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU			
	I. Ukupan neto dobitak u obračunskom razdoblju (298-299±316)	317	1.180.314	900.574
	I. Ukupan neto gubitak u obračunskom razdoblju (299-298±316)	318		
	Neto dobit/gubitak koji pripada većinskim vlasnicima	319	1.180.314	900.574
	Prosječan broj zaposlenih po osnovi stanja na koncu mjeseca	324	477	476

**Izvešće o tokovima gotovine
za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godinu**

Tablica 3.

R. br.	OPIS	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	4	5	6
A.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I.	Priljevi gotovine iz poslovne aktivnosti (302 do 404)	301	51.935.567	49.070.658
1.	Priljevi od kupaca i primljeni predujmovi	302	49.369.558	48.661.073
2.	Priljevi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303	2.398.932	223.000
3.	Ostali priljevi od poslovne aktivnosti	304	167.077	186.585
II.	Odljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	49.639.848	50.678.626
1.	Odljev iz osnove isplate dobavljačima i dani predujmovi	306	36.190.525	38.067.025
2.	Odljev iz osnove plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	307	10.715.565	10.322.563
3.	Odljev po osnovi plaćenih kamata	308	71.566	68.735
4.	Odljev po osnovi poreza i drugih dažbina	309	2.313.713	2.067.579
5.	Ostali odljevi iz poslovnih aktivnosti	310	348.479	152.734
III.	Neto priljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311	2.295.719	
IV.	Neto odljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312		1.607.968
B.	TOKOVI GOTOVINE IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priljev gotovine iz investicijskih aktivnosti (314 do 319)	313	84.994	
1.	Priljev po osnovi kratkoročnih financijskih plasmana	314		
2.	Priljev po osnovi prodaje dionica i udjela	315		
3.	Priljev po osnovi prodaje stalnih sredstava	316		
4.	Priljev po osnovi kamata	317	84.994	
5.	Priljev po osnovi dividend i udjela u dobiti	318		
6.	Priljev po osnovi ostalih dugoročnih financijskih plasmana	319		
II.	Odljev gotovine iz investicijskih aktivnosti (321 do 324)	320		
1.	Odljev po osnovi kratkoročnih financijskih plasmana	321		
2.	Odljev po osnovi kupovine dionica i udjela	322		
3.	Odljev po osnovi kupovine stalnih sredstava	323		
4.	Odljev po osnovi ostalih dugoročnih finan. plasmana	324		
III.	Neto priljevi gotovine iz investicijskih aktivnosti (313-320)	325	84.994	
IV.	Neto odljevi gotovine iz investicijskih aktivnosti (320-313)	326		
C	TOKOVI GOTOVINE IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (328 do 331)	327	3.800.646	4.000.000
1.	Priljev po osnovi povećanja osnovnog kapitala	328		
2.	Priljev po osnovi dugoročnih kredita	329		1.000.000
3.	Priljev po osnovi kratkoročnih kredita	330	3.800.000	3.000.000
4.	Priljev po osnovi ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	331	646	
II.	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (333 do 338)	332	4.528.757	4.854.102
1.	Odljev po osnovi otkupa vlastitih dionica i udjela	333		
2.	Odljev po osnovi dugoročnih kredita	334	328.162	54.102

3.	Odljev po osnovi kratkoročnih kredita	335	3.750.000	4.800.000
4.	Odljev po osnovi financijskog lizinga	336		
5.	Odljev po osnovi isplaćenih dividendi	337		
6.	Odljev po osnovi ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	338	450.595	
III.	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (327-332)	339		
IV.	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (332-327)	340	728.111	854.102
D.	UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (301+313+327)	341	55.821.207	53.070.658
E.	UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (305+320+332)	342	54.168.605	55.532.728
F.	NETO PRILJEVI GOTOVINE (341-342)	343	1.652.602	
G.	NETO ODLJEVI GOTOVINE (342-341)	344		2.462.070
H.	Gotovina na početku izvještajnog razdoblja	345	569.967	3.032.037
I.	Pozitivne tečajne razlike iz osnove preračuna gotovine	346		
J.	Negativne tečajne razlike iz osnove preračuna gotovine	347		
K.	Gotovina na koncu izvještajnog razdoblja (345+343-344+346-347)	348	2.222.569	569.967

Izvešće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2019. godine

Tablica broj 4.

Red. broj	Vrsta promjene u kapitalu	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG TRGOVAČKOG DRUŠTVA						Manjinski interes	Ukupni kapital (8+9)
			Dionički kapital i udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću	Revaloriz. rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizirani dobitci/gubitci osnovu financ. imovine raspol. za prodaju	Ostale rezerve (emisijaska premija, zakonske i statut. rezerve)	Akumulirana nerasp. dobit /nepokriveni gubitak	Ukupno (3+4±5±6±7)		
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Stanje na dan 31. 12. 2018. godine	901	2.000			700.000	4.558.989	5.260.989		5.260.989
2.	Učinci promjena u računovodstvenim politikama	902								
3.	Učinci ispravka pogrešaka	903								
4.	Ponovno iskazano stanje na dan 31. 12. 2018. odnosno 1. 1. 2019. god.	904	2.000			700.000	4.558.989	5.260.989		5.260.989
5.	Učinci revalorizacije mater. i nemater. sredstava	905								
8.	Neto dobit/gubitak razdoblja iskazana u bilanci uspjeha	907								
9.	Neto dobitak/gubitak razdoblja priznati izravno u kapitalu	908					900.574	900.574		900.574
10.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	909								
11.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	910								
12.	Stanje na dan 31. 12. 2019. godine	912	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
13.	Učinci promjena u računovodstvenim politikama	913								
14.	Učinci ispravka pogrešaka	914								
15.	Ponovno iskazano stanje na dan 31. 12. 2019. godine odnosno 1. 1. 2020. godine	915	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
16.	Učinci revalorizacije mater. i nemater. sredstava	916								
17.	Nerealizirani dobitci/gubitci po osnovi financijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917								
18.	Tečajne razlike nastale prevođ. transak. u stra. valuti	918								
19.	Neto dobitci/gubitci razdoblja koji nisu iskaz. u bil. uspi	919								
20.	Neto dobit/gubitak razdoblja priznati izravno u kapitalu	920					1.180.314	1.180.314		1.180.314
21.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	921								
22.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	922								
23.	Stanje na dan 31. 12. 2019. godine	923	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
Javnog poduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d. o. o. Brčko distrikt BiH za 2020. godinu

3. UVOD

Revizija finacijskih izvješća Poduzeća, obavljena je na temelju ovlasti sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

4. OPĆI DIO

Javno poduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH osnovano je kao poduzeće s ograničenom odgovornošću za distribuciju i prodaju električne energije, sakupljanje, pročišćavanje i distribuciju vode, prikupljanje i obradu otpadnih voda, prikupljanje i obradu ostalog otpada, kao i druge djelatnosti koje služe registriranim djelatnostima, a koje su sukladne važećoj klasifikaciji djelatnosti u Brčko distriktu BiH, utvrđene Statutom Poduzeća.

Poduzeće je pravna osoba, osnovana prema Zakonu o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 22/18 - pročišćeni tekst i broj 5/20), Odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o osnutku Poduzeća, broj 0-02-022-81/07 od 26. 6. 2007. godine, Ispravkom Odluke broj: 0-02-022-81/07-1 od 17. 7. 2007. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnutku broj 01-02-111/08 od 12. 6. 2008. godine, 01-02-24/16 i 01-02-25/16 od 14. 12. 2016. godine.

Poduzeće je, na temelju Zakona o registraciji poslovnih subjekata Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 15/05) registrirano kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH 28. 12. 2007. godine pod brojem 096-0-Reg-07-000889.

Naziv Poduzeća glasi: Javno poduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH.

Skraćeni naziv firme je JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH.

Sjedište Poduzeća je u Brčkom, Studentska ulica broj 13.

Osnivač Poduzeća je Brčko distrikt BiH s osnivačkim kapitalom u iznosu u iznosu od 2.000,00 KM, što predstavlja 100 % kapitala.

Poduzeće je ekonomska i poslovna cjelina, a organizirano je u četiri radne jedinice:

- RJ Elektrodistribucija,
- RJ Vodovod i kanalizacija,
- RJ Čistoća i
- RJ Administracija.

Upravni odbor Poduzeća je 6. 6. 2019. godine izabrao i imenovao ravnatelja Poduzeća na razdoblje od četiri godine.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta Poduzeća predviđeno je 489 zaposlenih, dok je na dan 31. 12. 2020. godine broj zaposlenih bio **459**.

5. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Poduzeća za 2020. godinu, izvršene financijske transakcije iskazane u tim izvješćima, te usklađenost financijskog poslovanja sa zakonskim propisima.

Cilj revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje jesu li financijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivom okviru financijskog izvješćivanja. Revizija uključuje i procjenu primjenjuje li rukovodstvo Poduzeća zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru danih ovlasti, ocjenu financijskog upravljanja, ocjenu sustava internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprječavanja značajno pogrešnih prikazivanja u financijskim izvješćima.

Obujam revizije utvrđen je internim planskim dokumentima revizije. Sustavom uzorkovanja ispitali smo značajne procese vezane za planiranje, upravljanje i rukovođenje poslovnim aktivnostima, imovinu i izvore, tražbina i obveze, prihode i rashode, kao i značajnije procedure javnih nabava. S obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške ne budu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za daljnji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a u kojima su uočeni nedostaci vezani za financijsko poslovanje i izvještavanje.

Svi iznosi u financijskim izvješćima iskazani su u KM.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, izvršio je reviziju financijskih izvješća Poduzeća za 2019. godinu i dostavio konačno izvješće. Upravni odbor Poduzeća je Odlukom broj akta: 02.02-03-KC-016 od 7. 9. 2020. godine, usvojio Akcijski plan za postupanje po preporukama Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH broj: 01-01663/20, koji je Uredu za reviziju upućen u roku propisanom Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2019. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju, utvrdili smo sljedeće:

- **Poduzeće je provelo preporuke koje se odnose na:**
 - utvrđivanje nabavne vrijednosti sredstava po vrstama na dan obračuna i ispravak vrijednosti, na način da su eliminirane nabave i isknjiženja koja uvećavaju ukupan promet na klasi 0- Stalna sredstva, odnosno utvrđivanje salda nabavne vrijednosti i ispravak vrijednosti po vrstama sredstava.
 - usuglašavanje stanja obveza prema povezanim pravnim osobama i sukladno ishodu usuglašavanja poduzimanje mjera eventualnog plaćanja obveze ili priznavanja prihoda od otpisa obveza.

- sastavljanje plana godišnjih odmora sukladno odredbama Pravilnika o radu.
 - dosljedno poštovanje odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ispunjavanja uvjeta za isplatu naknada umjesto korištenja godišnjeg odmora.
 - dosljedno poštovanje odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava.
 - poštovanje odredbe ugovora u djelu utvrđivanja odgovornosti za nepravodobno pružanje usluge, te u slučaju odgovornosti davatelja usluge zaračunati ugovorene penale, kako je to predviđeno ugovorom.
- **Poduzeće je djelomično provelo preporuku koja se odnosi na:**
 - dosljednu provedbu propisanih procedura u praćenju naplate tražbina i pravodobnog poduzimanja mjera prema dužnicima koji ne izvršavaju ugovorene obveze plaćanja računa za preuzeta dobra i usluge;
 - aktiviranje na zaključivanju ugovora, pokretanju i provedbi postupaka prisilne naplate područja i kategorije korisnika usluga za koja se, nakon analize, odredi obveza prikupljanja i odvoza smeća, a za područja bez obveze kontinuiranog prikupljanja i odvoza smeća izvršavanje na temelju zahtjeva korisnika i ugovora sklopljenih na temelju stvarnih potreba korisnika i troškova pružanja usluge;
 - usklađivanje akata u zakonom propisanim rokovima;
 - pribavljanja suglasnosti osnivača na pravilnike i njihove izmjene i dopune koji reguliraju plaće, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja;
 - osiguranje neovisnosti Poduzeća i optimalne iskorištenosti vlastitih transportnih sredstava, a nedostajuće resurse za obavljanje djelatnosti osiguravati na druge načine;
 - intenziviranje aktivnosti na nabavi sredstava za rad (vozila-radni strojevi) za normalno odvijanje procesa pružanja usluga, sukladno odredbama točke 17 Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine;
 - izradu nove organizacije Poduzeća i programa prijevremenog umirovljenja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine;
 - provedbu aktivnosti na okončanju diobene bilance i upisa povećanja osnovnog kapitala, za iznos nekretnina i pokretnih stvari preuzetih od osnivača prilikom osnutka.

- **Poduzeće nije provelo preporuke koje se odnose na:**

- potrebu da se utrošak sredstava svede na planirane okvire sukladno Financijskom planu Poduzeća
- dosljedno poštovanje odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina
- usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima, prije sastavljanja finansijskih izvješća sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH
- potrošnju vode utvrđivati očitanjem vodomjera sukladno odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH
- donošenje podzakonskih akata kojim će se osigurati potrebnu razinu objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršitelja poslova
- dokumentiranje kontrole izvršenog posla sukladno odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima
- dosljednu primjenu odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.

• **Izuzev navedenog utvrdili smo da zadnje tri godine nisu provedene preporuke:**

- poduzimanje aktivnosti na dobivanju suglasnosti osnivača na godišnji poslovni plan, sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH,
- osiguranja potrebne razine objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršitelja poslova, prilikom donošenja podzakonskog akta za definiranje privremenih i povremenih poslova
- uspostavljanje analitičke evidencije sitnog inventara u uporabi koja osigurava sve podatke za identifikaciju i utvrđivanje pojedinačne vrijednosti stavke nužne za poduzimanje adekvatnih mjera prilikom promjena njihovog stanja
- u suradnji s nadležnim odjelom, redefiniranja područja obveznog prikupljanja i odvoza smeća
- provođenje načela jednake plaće za jednak rad prilikom definiranja osnovne plaće za konkretno radno mjesto
- utvrđivanja jasnih i mjerljivih kriterija za ocjenu radnog doprinosa zaposlenika, te propisivanja procedura njihove primjene na konkretne poslove prilikom obračuna plaća za tekući mjesec
- definiranja stručnog profila za pojedina radna mjesta koji u najvećoj mjeri odgovara zahtjevima konkretnog radnog mjesta
- usuglašavanje obveza s dobavljačima prije sastavljanja finansijskih izvješća sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH

- intenziviranje aktivnosti na daljnjem smanjenju gubitaka električne energije radi postizanja dopuštenih tehničkih gubitaka
- pravodobno podnošenje izvješća o izvršenom popisu sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH
- zaključivanje ugovora o prikupljanju i zbrinjavanju pasa lotalica s Brčko distriktom BiH, kako je to regulirano Odlukom o obavljanju djelatnosti od općeg interesa, donesene od Skupštine Brčko distrikta BiH 14. 4. 2010. godine.

Potrebno je da Poduzeće poduzme aktivnosti na implementaciji preporuka danih u izvješćima o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Unutarnja organizacija Poduzeća se, prema Statutu, sastoji iz radnih jedinica u kojima se osnivaju službe i utvrđuje se pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, koji donosi Upravni odbor uz suglasnost osnivača. U Poduzeću je uspostavljena interna revizija.

Upravni odbor se, kao tijelo upravljanja u Poduzeću, sukladno članku 11 Zakona o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH i članku 24 Statuta Javnog poduzeća “Komunalno Brčko” d. o. o. sastoji od pet članova koje imenuje gradonačelnik Brčko distrikta BiH, na razdoblje od četiri godine. Gradonačelnik Brčko distrikta BiH je 25. srpnja 2016. godine donio Odluku o imenovanju članova Upravnog odbora Javnog poduzeća „Komunalno Brčko“, kojom su članovi Upravnog odbora imenovani na mandat od četiri godine.

Ovlaštena osoba za zastupanje Poduzeća je ravnatelj. U pravnim poslovima s trećim osobama, na temelju Odluke o osnutku, ravnatelj može samostalno zaključivati ugovore do iznosa od 60.000,00 KM, a preko tog iznosa uz suglasnost Upravnog odbora.

Na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja izvršili smo procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola i utvrdili da je Poduzeće u velikom dijelu normativno uredilo kontrolne aktivnosti. Donesen je značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, sukladno propisanim i dodijeljenim ovlastima. Odgovornost na uspostavi i funkcioniranju sustava internih kontrola je na rukovodstvu Poduzeća, a osnova funkcionalnog sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okružja, sagledavanje svih poslovnih i drugih rizika i zasnivanje kontrolnih, informativnih, nadzornih i drugih poslovnih aktivnosti na sprečavanju ili umanjeњу njihovog utjecaja na poslovanje Poduzeća putom umanjeņa njihovih učinaka ili prebacivanju na treće osobe (osiguranje djelatnosti).

Kontrolno okružje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštovanje postojećih zakonskih i internih propisa i pravila.

Revizijom je, također, utvrđeno da su usvojene politike i procedure postupanja zaposlenih za glavne procese poslovanja, uspostavljeni u dovoljnoj mjeri da osiguraju razumno uvjerenje da

su postignuti osnovni ciljevi redovitih aktivnosti, dok ne osiguravaju učinkovito upravljanje i pouzdanu i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Nedostaci u financijskom poslovanju u 2020. godini koji se odnose na:

- nepravodobno donošenje Poslovnog plana za 2020. godinu odobrenog od osnivača Poduzeća,
- prije sastavljanja financijskih izvješća nije izvršeno preknjižavanje potražnih salda s pojedinih analitičkih konta tražbina od kupaca na adekvatna konta obveza po osnovi primljenih predujmova,
- nisu poštovanje odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina, prije nego što tražbine postanu sporne,
- neizvršavanje izrade nove organizacije Poduzeća, ne usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima,
- gubitci električne energije iznad prosjeka distributera i dopuštenih tehničkih gubitaka, zaključivanje ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova za obavljanje sezonskih poslova vršeno na netransparentan način i bez dokumentiranja praćenja i izvršenja količine i kvalitete posla,
- nedostavljanje izvješća o obavljenom popisu u propisanom roku, ukazuju na postojanje nedostataka u funkcioniranju sustava internih kontrola.

Potrebno je, radi učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog financijskog izvješćivanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti učinkovitom ostvarivanju ciljeva Poduzeća.

7.2. Izrada, donošenje i realizacija Plana poslovanja

Odredbama članka 30 Statuta Poduzeća je utvrđena obveza i nadležnost za donošenje godišnjeg plana poslovanja Poduzeća.

Izrada godišnjeg plana poslovanja Poduzeća započinje izradom planova radnih jedinica koje prave rukovoditelji uz specificiranje planiranih zadataka i zbirnu procjenu potrebnih sredstava za njihovu realizaciju, a završava njihovim objedinjavanjem na razini Poduzeća.

Godišnji poslovni plan Poduzeća, sukladno odredbama članka 14 točke 1 b) Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, usvaja Upravni odbor uz suglasnost osnivača, odnosno Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poslovni plan za 2020. godinu, u kojem je sadržan i Financijski plan za 2020. godinu, usvojen je od Upravnog odbora 23. 12. 2019. godine Odlukom broj: 01-02958/19, a 12. 2. 2020. godine je Odlukom broj: 01-02-792/20 na isti je dana suglasnost od Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poduzeće, kao i u ranijem razdoblju, nije prije početka poslovne godine osiguralo suglasnost Skupštine na Poslovni plan tekuće godine.

Potrebno je prije početka godine na koju se Poslovni plan odnosi, na isti pribaviti suglasnost osnivača, sukladno Zakonu o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH.

U idućem tabličnom pregledu dajemo usporedni prikaz prihoda i rashoda Poduzeća u 2020. godini u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na planirane.

R.B.	PRIHODI	PLANIRANO 1. 1.- 31.12.2020.	OSTVARENO 1.1. – 31.12.2019.	OSTVARENO 1. 1.- 31.12.2020.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	46.425.000	42.891.815	44.144.086	102,92	95,09
2.	Financijski prihodi	270.000	256.135	180.014	70,28	66,67
3.	Ostali poslovni prihodi	110.000	41.166	36.279	88,13	/
4.	Prihodi na temelju nap. ind. otpisanih tražbina	93.600	95.474	477.451	/	/
5.	Primitci (potpora Vlade) i ostali nespomenuti prihodi	256.400	750.841	662.697	88,26	258,46
	UKUPNO PRIHODI	47.155.000	44.035.431	45.500.527	103,33	96,49
	TROŠKOVI	01.01.- 31.12.2020.	01.01 – 31.12.2019.	01.01 – 31.12.2020.		
1.	Nabavna vrijednost robe – el. energija	28.650.000	26.289.779	28.079.152	106,81	98,01
50	Nabavna vrijednost prodane robe	28.650.000	26.289.779	28.079.152	106,81	98,01
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	1.814.800	990.721	1.065.305	107,53	58,70
3.	Utrošena energija i gorivo	1.131.000	990.576	953.719	96,28	84,33
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	100.000	78.267	54.303	69,38	54,30
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	93.000	75.434	83.580	110,80	89,87
51	Materijalni troškovi	3.138.800	2.134.998	2.156.907	101,03	68,72
6.	Bruto plaće	9.549.428	9.412.506	9.580.853	101,79	100,33
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	20.000	24.137	5.294	21,93	26,47
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	910.572	780.941	774.610	99,19	85,07
9.	Naknade članovima UO	60.000	54.847	62.443	113,85	104,07
10.	Naknade po osnovi ugovora o djelu	200.000	123.746	349.295	282,27	174,65
52	Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	10.740.000	10.396.177	10.772.495	103,62	100,30
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	170.000	123.748	57.742	46,66	33,97
12.	Troškovi transportnih usluga	18.000	293	0	0	0
13.	Troškovi usluga održavanja	553.000	336.237	408.658	121,54	73,90
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	293.000	179.520	96.900	53,98	33,07
15.	Troškovi reklame i sponzorstva	87.400	46.880	36.335	77,51	41,57
16.	Troškovi ostalih usluga	269.000	176.037	188.397	107,02	70,04
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.390.400	862.715	788.032	91,34	56,68
17.	Troškovi amortizacije	1.605.000	1.387.257	1.507.601	108,67	93,93
54	Amortizacija i troškovi rezerviranja	1.605.000	1.387.257	1.507.601	108,67	93,93
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	232.800	104.320	74.208	71,13	31,88

19.	Troškovi reprezentacije	32.000	23.481	7.805	33,24	24,39
20.	Troškovi premija osiguranja	105.000	84.493	61.696	73,02	58,76
21.	Troškovi bankarskih usluga	94.000	54.941	72.917	132,72	77,57
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	85.000	62.383	84.127	134,86	98,97
23.	Troškovi poreza, naknada i pristojbi	196.000	146.821	142.935	97,35	72,93
24.	Troškovi članarina	1.400	1.260	1.380	109,52	98,57
25.	Ostali nematerijalni troškovi	74.600	54.060	51.360	95,01	68,85
55	Nematerijalni troškovi	820.800	531.759	496.428	93,36	60,48
26.	Financijski rashodi	120.000	81.915	71.572	87,37	59,64
56	Financijski rashodi	120.000	81.915	71.572	87,37	59,64
27.	Ostali rashodi	340.000	1.450.257	448.025	30,89	131,77
57	Ostali rashodi i gubitci	340.000	1.450.257	448.025	30,89	131,77
	UKUPNO TROŠKOVI	46.805.000	43.134.857	44.320.212	102,75	94,69
	FINANCIJSKI REZULTAT	350.000	900.574	1.180.315	131,06	337,23

Revizijom smo utvrdili da je na pojedinim pozicijama rashoda za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, došlo do prekoračenja u odnosu na planirane, i to kod troškova: naknada članovima Upravnog odbora i naknada po osnovi ugovora o djelu i povremenim i privremenim poslovima, te ostali rashodi.

Potrebno je utrošak sredstava svesti na planirane okvire sukladno Financijskom planu Poduzeća.

7.3. Bilanca stanja i popis imovine, tražbina i obveza na dan 31. 12. 2020. godine

7.3.1. Stalna imovina i dugoročni plasmani

U bilanci stanja na dan **31. 12. 2020.** godine stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od **9.797.683,00 KM**, a sastoje se od:

R. br	O P I S	Nabavna vrijednost	Ispravak vrijednosti	Neto
0	1	2	3	4(2-3)
1	01- nematerijalnih sredstava	2.798.028,00	1.992.568,00	805.460,00
2	02-nekretnina postrojenja i opreme neto vrijednosti	20.796.916,00	11.809.396,00	8.987.520,00
3	05-ostala specifična stalna materijalna sredstva (djela likovne umjetnosti)	4.703,00	0,00	4.703,00

4	0-Ukupno stanja:	1+2+3	Bilanca	23.599.647,00	13.801.964,00	9.797.683,00
----------	-------------------------	--------------	----------------	----------------------	----------------------	---------------------

Iskazano stanje odgovara stanju u glavnoj knjizi i bruto bilanci na dan 31. 12. 2020. godine.

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 805.460,00 KM sa sljedećom strukturom:

Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravak vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
1	2	3	4
1.) 011- Licencije i druga prava	298.721,17	288.292,40	10.428,77
2.) 013- Ulaganja u tuđa materijalna sredstva	6.888,88	5.049,83	1.839,05
3.) 014-Programi (Ostala nematerijalna sredstva)	2.470.898,49	1.699.226,02	771.672,47
4.) 015. Nematerijalna sredstva u pripremi	21.520,00	0,00	21.520,00
5) Ukupno 1)+2.)+3.)+4): u bruto bilanci	2.798.028,54	1.992.568,25	805.460,29

Poduzeće je tijekom 2020. godine izvršilo nabavu nematerijalnih sredstava (softvere) u iznosu od 43.927,00 KM, od čega je 22.407,01 KM stavljeno u uporabu i evidentirano u okviru konta 014- Programi (ostala nematerijalna sredstva), a ostatak u iznosu 21.520,00 KM i evidentirano je u okviru konta 015- Softver u pripremi.

Ispravak vrijednosti (amortizacija) za 2020. godinu je obračunan u iznosu od 244.606,49 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U bilanci stanja iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema s nabavnom vrijednošću 20.796.916,00 KM, ispravkom vrijednosti 11.809.396,00 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 8.987.520,00 KM, po strukturi kako slijedi:

R. br.	Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravak vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
0	1	2	3	4
1	021-Građevinski objekti	5.746.055,35	2.224.298,37	3.521.756,98
2	022,023 i 024-Postrojenja i oprema	14.567.575,44	9.585.097,45	4.982.477,99
3	025-Sredstva u pripremi	483.284,85	0	483.284,85
4	02-Ukupno bilanca stanja (1+2+3):	20.796.915,64	11.809.395,82	8.987.519,82

Tijekom 2020. godine Poduzeće je evidentiralo nabave na poziciji nekretnina, postrojenja i opreme u ukupnom iznosu od 523.488,90 KM od toga:

- Građevinski objekti	32.948,00
- Postrojenja i oprema	430.794,50
- Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	22.244,40

Tijekom 2020. godine Poduzeće je s pozicije postrojenja i opreme isknjižilo iznos od 94.393,35 KM, radi se o opremi (putnički automobili u iznosu od 93.631,41 KM i kompjutorskoj opremi u iznosu od 761,94 KM) koja je u cijelosti amortizirana, na temelju Odluke UO po Elaboratu o redovitom godišnjem popisu.

7.3.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 16.120.376,78 KM i veća su, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 3.682.526,11 KM, a struktura istih dana je u sljedećoj tablici:

R. br.	Opis tekućih sredstava	Iznos u KM		Struktura 2020. g.	Indeks
		2019. godina	2020. godina	%	3/2* 100
0	1	2	3	4	5
I	Zalihe	2.196.579,11	2.273.454,16	14,10	103,50
1	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	2.196.579,11	2.273.456,16	14,10	103,50
II	Gotovina, kratkoročne tražbine i kratkoročni plasmani (2+3+4+5)	10.241.271,56	13.846.922,62	85,90	135,21
2	Gotovina i ekvivalenti gotovine	569.967,38	2.222.568,70	13,79	389,95
3	Kupci u zemlji	9.059.275,03	10.910.480,29	67,68	120,43
4	Druge kratkoročne tražbine	571.151,15	664.819,83	4,12	116,40
5	Aktivna vremenska razgraničenja	40.878,00	49.053,80	0,30	120,00
6	UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA (I+II)	12.437.850,67	16.120.376,78	100	129,61

Zalihe

Stanje zaliha materijala i sitnog inventara Poduzeća iskazano je u iznosu od **2.273.454,00** KM. Vrijednost zaliha, na navedeni dan, po radnim jedinicama iznosi kako slijedi:

a)	Sirovine i materijal u RJ Vodovod	951.473,96
b)	Sirovine i materijal u RJ Čistoća	257.414,93
c)	Sirovine i materijal u RJ Elektrodistribucija	958.178,72
d)	Sitni alat i inventar u uporabi	106.386,55
U K U P N O		2.273.454,16

Zalihe predstavljaju kratkotrajnu materijalnu imovinu koja se drži zbog prodaje u redovitom poslovanju, u procesu proizvodnje ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili postupku pružanja usluga. Izuzev navedenog, za priznavanje nekog sredstva na poziciji zaliha (tekuće sredstvo), potrebno je da se tijekom najmanje jednog

obračunskog razdoblja izvrši njegova uporaba u procesu stvaranja učinaka (proizvodnja, pružanje usluga, prodaja i sl.).

MRS 2-Zalihe, točka 28, preporučuje potrebu provjere aktualnosti cijena zaliha, u usporedbi s realnim tržišnim uvjetima, ako su zalihe oštećene, ako su u cijelosti ili djelomično zastarjele ili ako su njihove prodajne cijene smanjene. Praksa djelomičnog otpisivanja zaliha ispod troška neto prodajne vrijednosti sukladna načelu da se imovina ne treba voditi u iznosima većim od onih za koje se pretpostavlja da će se ostvariti od njezine prodaje ili uporabe. Okvirom za prezentaciju i sastavljanje financijskih izvješća propisani su zahtjevi za priznavanje sredstva: a) pritjecanje buduće ekonomske koristi i b) da se može njegova vrijednost pouzdano mjeriti. Zalihe koje ispunjavaju navedene zahtjeve, mogu biti bilančna pozicija.

Revizijom smo utvrdili da u iskazanom stanju zaliha na dan 31. 12. 2020. godine, postoje zalihe sirovina i materijala sadržane u iznosu od 2.111.445,00 KM čije su pojedinačne cijene (cijene stjecanja) iz ranijih razdoblja za koja nije vršeno usklađivanje vrijednosti sukladno preporukama MRS 2 Zalihe.

Potrebno je tehnološki zastarjele zalihe popisati i isknjižiti, te preko javne licitacije pokušati prodati.

Za iznos zaliha koje ne zadovoljavaju zahtjeve u pogledu pritjecanja budućih ekonomskih koristi i pouzdane mjerljivosti vrijednosti, zalihe Poduzeća su precijenjene u aktivi bilance stanja na dan 31. 12. 2020. godine i u istom iznosu rezultat poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine.

Potrebno je izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u ovisnosti što je niže sukladno odredbama MRS 2-Zalihe, te priznati i evidentirati rashode po toj osnovi.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu 2.222.569,00 KM i odgovaraju iskazanim stanjima na izvodima banaka i blagajničkim izvješćima Poduzeća na isti dan, kako slijedi:

1. Na transakcijskom računu „NLB“ banka d. d.	2.199.044,78
2. Na transakcijskom računu “Raiffeisen bank” d. d.	736,84
3. Na transakcijskom računu „Nova banka“.	22.280,97
4. Gotovina na transakcijskim računima u tuzemnoj valuti (1+2+3)	2.222.062,59
5. Devizni račun kod „NLB“ banka d. d.	184,77
6 Blagajna u tuzemnoj valuti	321,34
7. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (4+5+6)	2.222.568,70

Kratkoročne tražbine

U financijskim izvješćima Poduzeća, ukupne kratkoročne tražbine iskazane su u neto iznosu od 11.573.300,00 KM.

Struktura ukupnih tražbina dana je u sljedećem pregledu:

	Bruto	ispravak	neto
1. Tražbine od kupaca u zemlji	14.674.363,18	-3.763.882,81	10.910.480,37

2 . Druge (ostale) kratkoročne tražbine	664.819,75	0,00	664.819,75
a)+b)			
a) Tražbine za zatezne kamate	582.501,75	0,00	582.501,75
b) Tražbine od FZO za bolovanja	82.318,00	0,00	82.318,00

Tražbine od kupaca u zemlji

U bilanci stanja na dan 31. 12. 2020. godine iskazano je neto stanje tražbina od kupaca u zemlji u iznosu od 10.910.480,00 KM. Struktura tražbina od kupaca u zemlji dana je u pregledu kako slijedi:

Vrsta učinka	Redovite tražbine	Sporne tražbine	Bruto vrijednost (2+3)	Ispravak vrijednosti	UKUPNO (4+5)
1	2	3	4	5	6
Isporuka električne energija	7.141.930,15	2.414.375,57	9.556.305,72	-2.521.137,88	7.035.167,84
Isporuke vode i usluge kanalizacije	574.377,10	1.047.693,34	1.622.070,44	-153.471,47	1.468.598,97
Usluge odvoza smeća	556.250,72	1.397.868,33	1.954.119,05	-351.456,67	1.602.662,38
Ostale usluge poduzeća	804.051,17	737.816,79	1.541.867,96	-737.816,79	804.051,17
U K U P N O :	9.076.609,14	5.597.754,03	14.674.363,17	-3.763.882,81	10.910.480,36
Potražna salda kupaca			165.943,61		
Ukupno			14.840.306,78	-3.763.882,81	11.076.423,97

Revizijom smo utvrdili da u bruto bilanci postoje tražbine od kupaca s potražnim saldima u ukupnom iznosu od 165.943,61 KM (tražbine od kupaca za vodu - gospodarstvo u iznosu od 24.421,40 KM i tražbine za odvoz smeća u iznosu od 141.522,21 KM) koje su za isti iznos umanjile bruto tražbine od kupaca koja inače iznose 14.840.306,78 KM, a nakon ispravka neto tražbina iznose 11.076.423,97 KM. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine tražbine od kupaca su veće za 2.024.148,97 KM (neto tražbine od kupaca 31. 12. 2020. godine 11.076.423,97 KM – neto tražbine od kupaca 31. 12. 2019. godine 9.052.275,00 KM).

Po osnovi potražnih salda (preplate), tražbine od kupaca su podcijenjene za iznos od 165.943,61 KM u aktivi bilance stanja, a za isti iznos su podcijenjene obveze po osnovi primljenih predujmova u pasivi bilance stanja na dan 31. 12. 2020. godine.

Potrebno je prije sastavljanja financijskih izvješća izvršiti preknjižavanje potražnih salda s pojedinih analitičkih konta tražbina od kupaca na adekvatna konta obveza po osnovi primljenih predujmova.

Sporne tražbine (utužene)

Na dan 31. 12. 2020. godine u okviru pozicije tražbine od kupaca u zemlji, sporne (utužene) tražbine iznose 5.597.754,03 KM, struktura istih dana je u sljedećem pregledu:

R. br.	Opis	Iznos 2018. godine	Iznos 2019. godine	Iznos 2020. godine
1	Sporne tražbine (električna energija-kućanstva)	300.898,10	670.688,44	758.383,62

2	Sporne tražbine (električna energija-pravne osobe)	1.069.441,01	1.523.081,80	1.098.627,71
3	Sporne tražbine (električna energija-pravne osobe 10kw)	147.859,45	147.859,45	147.859,45
4	Sporne tražbine - isporučena voda - kućanstva	585.811,90	579.652,21	640.761,75
5	Sporne tražbine - odvoz smeća kućanstva	803.015,83	747.052,81	742.301,43
6	Sporne tražbine - voda pravne osobe	253.616,97	380.558,87	406.931,59
7	Sporne tražbine - smeće pravne osobe	627.259,98	639.040,52	655.566,90
8	Sporne tražbine priključak na vod. mrežu	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9	Sporne tražbine – usluge na zahtjev građana	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10	Sporne tražbine – priključak na el. mrežu	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11	Sporne tražbine - el. suglasnosti	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12	Ostale naknade -priključak vode	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13	Ostale usluge azil	535.000,00	535.000,00	535.000,00
14	Neovlaštena potrošnja – pravne osobe	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15	Neovlaštena potrošnja – kućanstva	276.155,48	276.155,48	276.155,48
16	Usluge gradske deponije	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	U K U P N O:	4.935.224,27	5.835.255,13	5.597.753,48

Sporne tražbine su u odnosu na prethodnu godinu manje za 237.501,85 KM jer su sporne tražbine (i to sporne tražbine el. energija kupci pravne osobe) u iznosu od 424.453,29 KM naplaćene, od jednog većeg dužnika po sudskoj presudi u korist Poduzeća.

Naplata tražbina regulirana je Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati tražbina u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH broj: 01-01361/14 od 5. 2. 2014. godine.

Odredbama članka 7 stavka 1 točki a), b) i c) propisan je način utvrđivanja dopuštenog limita tražbina prije pokretanja neke od mjera naplate:

- Za električnu energiju, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca od prijama računa za tekući mjesec,
- Za vodu, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca,
- Za smeće, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnjih šest mjeseci.

Odredbama članka 8 stavka 2 točke d) propisane su mjere koje se pokreću prema kupcima koji dug nisu platili po isteku valutnog roka ili dopuštenog limita (nalog za isključenje).

Najznačajniji udio u spornim tražbinama čine sporne tražbine za isporučenu električnu energiju od pravnih osoba.

Revizijom smo utvrdili da u evidenciji tražbine od kupaca električne energije postoje kupci pravne osobe koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Poduzeće nije poduzimalo mjeru isključenja, što nije sukladno navedenim odredbama Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati tražbina. Izuzev navedenog, utvrdili smo da na kontima redovitih tražbina od kupaca postoje tražbine koje su starije od godinu dana, a da nisu utužene.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina, prije nego što tražbine postanu sporne.

Odredbama članka 22 točke 5 Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH broj 01-00144/18 od 1. 2. 2018. godine te Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH od 26. 2. 2020. godine, propisano je da se najmanje na dan sastavljanja svake bilance stanja vrši procjena naplativosti tražbina, pri čemu se u obzir uzimaju sljedeći čimbenici:

- a) likvidnost i solventnost partnera,
- b) povijest otplaćivanja obveza,
- c) ekonomski trendovi u danom području,
- d) sniženje kreditnog rejtinga dužnika.

U stavku 13 istog članka propisano je da se na temelju utvrđenih kategorija vrši ispravak spornih tražbina, a u točki 14 dani su postotni iznosi otpisa za svaku kategoriju i to: utužene tražbine 5 %, tražbine za koje je pokrenut sudski spor pred nadležnim sudom 5 %, tražbine od dužnika kod kojih je pokrenut postupak likvidacije ili stečaja 10 % i tražbina nije naplaćena u roku od 12 mjeseci od dana dospijeca tražbine na naplatu (50 – 100 %).

Odredbe MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvješća, preporučuju, radi potrebe realnog bilanciranja i fer prezentacije finansijskih izvješća, procjenu naplativosti tražbina i sukladno procjeni knjigovodstveno evidentiranje. Izuzev toga, načelo opreznosti, preporučuje da se i aktiva bilance stanja procjenjuje, tako da sredstva (tražbine) ne budu precijenjene (točka 37 Okvira MSFI).

Poduzeće je na dan obračuna rashodovalo sumnjivih i spornih tražbina u ukupnom iznosu od 39.292,59 KM, što čini 10 % sumnjivih i spornih tražbina utvrđenih na koncu godine, i to:

- tražbine po osnovi usluge odvoza smeća kućanstva u iznosu od 8.115,18 KM, (sporne tražbine s 31. 12. 2020. godine u iznosu od 81.151,81 KM)

- tražbine po osnovi usluge odvoza smeća pravne osobe u iznosu od 8.390,52 KM, (sporne tražbine s 31. 12. 2020. godine u iznosu od 83.905,21 KM)

- isporučene vode - kućanstva u iznosu od 9.652,07 KM (sporne tražbine s 31. 12. 2020. godine u iznosu od 86.520,75 KM)

- isporučene vode - pravne osobe u iznosu od 3.406,76 KM
(sporne tražbine s 31. 12. 2020. godine u iznosu od 34.064,65 KM)

- isporučene električne energije – kućanstva u iznosu 8.988,52 KM
(sporne tražbine s 31. 12. 2020. godine u iznosu od 89.885,19 KM)

- isporučene električne energije – pravne osobe u iznosu od 739,54 KM
(sporne tražbine s 31. 12. 2020. godine u iznosu od 7.395,38 KM).

Revizijom smo utvrdili da Poduzeće na dan bilanciranja nije u dovoljnoj mjeri izvršilo procjenu i otpis nenaplativih tražbina, jer su u neto iznosu iskazanih tražbina sadržane i sumnjive i sporne tražbine koje nisu naplaćene u roku od 12 mjeseci od dana dospijanja. Tražbine od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u financijskim izvješćima na dan 31. 12. 2020. godine, precijenjeni su za iznos spornih - nenaplativih tražbina, što nije sukladno preporukama MRS 1 – Presentacija financijskih izvješća i Okvira MSFI i odredbama članka 22 stavka 14 točke d) Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH broj 01-00144/18 od 1. 2. 2018. godine te Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o računovodstvenim politikama u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH od 26. 2. 2020. godine.

Potrebno je sukladno preporukama MRS 1 - Presentacija financijskih izvješća, Okvira MSF i odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama Poduzeća, vršiti procjenu naplativosti tražbina i te sukladno procjeni izvršiti priznavanje rashoda po osnovi otpisa nenaplativih tražbina.

Druge (ostale) kratkoročne tražbine

Ostale kratkoročne tražbine iskazane su u iznosu od 664.820,00 KM, a odnose se na:

- Tražbine za zatezne kamate	582.501,75
- Tražbine od FZO za bolovanja	82.318,08

Tražbine za zatezne kamate na dan 31. 12. 2020. godine iznose 582.501,75 KM i veće su u odnosu na prethodnu godinu za 90.083,99 KM.

Tijekom 2020. godine je izvršen obračun tražbina po osnovi zateznih kamata u iznosu od 175.088,13 KM, dok je naplata po ovoj osnovi ostvarena u iznosu od 84.994,14 KM.

7.3.3. Kapital

Ukupan kapital iskazan je u iznosu od 7.341.877,00 KM, a po strukturi odnosi se na sljedeće:

1. Državni kapital	2.000,00
2. Rezerve	700.000,00
3. Neraspoređena dobit iz ranijeg razdoblja	5.459.563,00
4. Neraspoređena dobit izvještajne godine	1.180.314,00
	7.341.877,00

U odnosu na prethodnu godinu na dan 31. 12. 2020. godine evidentirano je povećanje na kontu neraspoređena dobit iz ranijeg razdoblja u iznosu od 900.574,00 KM po osnovi ostvarene dobiti iz 2019. godine, te dobit u iznosu od 1.180.314,00 KM, na kontu neraspoređena dobit izvještajne godine.

7.3.4. Dugoročna rezerviranja

Dugoročna rezerviranja iskazana su u iznosu od 598.823,00 KM, a odnose se na rezerviranja na započete sudske sporove u iznosu od 162.558,00 KM i ostali unaprijed naplaćeni odloženi prihodi u iznosu od 436.265,00 KM (primljene a neutrošene subvencije za električnu energiju za 2019. i 2020. godina).

7.3.5. Dugoročne obveze

Dugoročne obveze u financijskom iskazu bilanci stanja iskazane su u iznosu od 6.258.674,00 KM i sastoje se od:

- obveza koje se mogu konvertirati u kapital u iznosu od 5.975.268,00 KM i
- obveza po osnovi dugoročnog kredita u iznosu od 283.406,00 KM.

Na bilančnoj poziciji obveze koje se mogu konvertirati u kapital na dan 31. 12. 2020. godine iskazani iznos od 5.975.268,00 KM, a odnosi se na vrijednost nekretnina i pokretnih stvari, preuzetih od osnivača po okončanju diobene bilance.

Do okončanja naše revizije, Poduzeće nije izvršilo upis povećanja osnovnog kapitala, odnosno nije izvršilo dokapitalizaciju kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, za vrijednost nekretnina i pokretnih stvari, preuzetih od osnivača po okončanju diobene bilance, ali je Osnovnom sudu Brčko distrikta BiH uputilo zahtjev s dokumentacijom za upis.

Na bilančnoj poziciji obveze po osnovi dugoročnih kredita iskazane u iznosu od 283.406,00 KM odnose se na ostatak obveze po ugovoru o kreditu za nabavu opreme, koje Poduzeće otplaćuje sukladno ugovorenoj obvezi.

7.3.6. Kratkoročne obveze

Na poziciji kratkoročnih obveza u bilanci stanja iskazan je iznos od 8.939.586,00 KM, i struktura istih dana je u sljedećem pregledu:

1. Kratkoročne financijske obveze	2.585.874,00
2. Obveze iz poslovanja	5.367.545,00
3. Obveze po osnovi plaća, naknada i poreza i doprinosa	826.697,00
4. Druge obveze	5.706,00
5. Obveze za PDV	153.764,00
Kratkoročne obveze (1+2+...+5)	8.939.586,00

Kratkoročne financijske obveze

Na poziciji kratkoročnih financijskih obveza iskazan je iznos od 2.585.874,00 KM, od čega se 2.250.000,00 KM odnosi na obveze po revolving kreditima kod Unicredit banke i Raiffeisen banke, a iznos od 334.331,00 KM na reklasifikaciju kratkoročnog dijela obveza dugoročnog kredita za nabavu opreme, koji se odnosi na 2021. godinu.

Obveza iz poslovanja

Na poziciji obveza iz poslovanja, iskazan je iznos od 5.367.545,00 KM, koje se odnose na sljedeće:

- Primljeni predujmovi depoziti i kaucije 668.935,00 KM
- Dobavljači u zemlji 4.698.610,00 KM

Primljeni predujmovi depoziti i kaucije iskazani su u iznosu od 668.935,00 KM i odnose se na primljene predujmove kako slijedi:

R. br	konto	O P I S	ps	smanjenje obveze	povećanje obveze (uplate)	sa 31.12.
1	43020	Primljeni predujmovi - voda kućanstva	52.386,70	-6.725,51	0,00	45.661,19
2	43021	Primljeni predujmovi - voda privreda	9.195,09	-3.737,43		5.457,66
3	43023	Primljeni predujmovi smeće kućanstva	48.199,58	-25.443,62		22.755,96
4	43024	Primljeni predujmovi - smeće gospodarstvo	16.599,17	-6.815,16		9.784,01
5	43026	Primljeni predujmovi električna energija kućanstva	272.846,18	0,00	233.333,17	506.179,35
6	43027	Primljeni predujmovi električna energija gospodarstvo	77.193,88	0,00	578,03	77.771,91
7	43028	Primljeni predujmovi ostale usluge vodovod			1.125,45	1.125,45
8	43030	Primljeni predujmovi - ostale elektro usluge			199,50	199,50
9		Ukupno:	476.420,60	-42.721,72	235.236,15	668.935,03

Obveze po osnovi primljenih predujmova iz ranijeg razdoblja za električnu energiju za kućanstva iskazane su u iznosu od 272.846,18 KM u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine, povećane za uplate po osnovi očekivanih usluga u ukupnom iznosu od 233.333,17 KM.

Obveze po osnovi primljenih predujmova iz ranijeg razdoblja za električnu energiju za gospodarstvo iskazane su u iznosu od 77.193,88 KM u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine, povećane za uplate po osnovi očekivanih usluga u ukupnom iznosu od 578,03 KM.

U razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine nije vršeno namirenje tražbina od kupaca (zatvaranje tražbina iz unaprijed naplaćenog iznosa) za iznos ispostavljenih mjesečnih računa ili dijela računa po osnovi pruženih usluga električne energije kućanstva ili gospodarstvo. Odredbama članka 23 stavka 5 Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno“ Brčko propisano je da se obveze iskazuju po nominalnoj vrijednosti i preispituju se najmanje na svaki dan bilance stanja. S obzirom da se unaprijed primljene uplate - predujmovi odnose na usluge koje Poduzeće pruža i obračunava na mjesečnoj razini, po ispostavljanju računa

(faktura) kupcima za pružne usluge treba ispitati postoji li unaprijed izvršena uplata, dakle i prije sastavljanja finansijskih izvješća.

Revizijom smo utvrdili da Poduzeće u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine, nije preispitalo iskazanu vrijednost obveza po osnovi primljenih predujmova za usluge isporuke električne energije, odnosno nije vršilo mjesečno namirenje tražbina od kupaca za unaprijed plaćene usluge.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih predujmova za usluge opskrbe električnom energijom, te izvršiti zatvaranje adekvatnih tražbina po istoj osnovi.

Dobavljači u zemlji

Od iskazanog iznosa od 4.698.610,00 KM, u strukturi obveza prema dobavljačima na obveze prema Elektroprivredi RS Trebinje po računu za 12. 2020. odnosi se 4.107.799,94 KM ili 87,43 % ukupnih obveza prema dobavljačima.

Najveće pojedinačne obveze prema dobavljačima izuzev navedene odnose se na:

- Grubin Export-Import d. o. o. Brčko	49.732,02
- Asa osiguranje Sarajevo	49.053,60
- Elnos BL d. o. o.	38.903,20
- Startech d. o. o.	31.517,00
- Galax-Niskogradnja d. d. Brčko u iznosu	28.432,00
- IEG d. o. o.	26.795,00
Ostali dobavljači sa saldom ispod 26.000,00 KM	366.377,24

Odredbama članka 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH propisano je da su pravne osobe dužne, prije sastavljanja finansijskih izvješća, da usuglase međusobne tražbine i obveze s pravnom osobom s kojom su u poslovnom odnosu.

Revizijom smo utvrdili da je postotak usuglašenosti salda dobavljača 60 %, što nije sukladno odredbama članka 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je prije sastavljanja finansijskih izvješća, izvršiti usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih

Na poziciji obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazan je iznos od 826.697,00 KM, a odnosi se na:

1.	Obveze po osnovi neto plaća i naknada plaća	464.645,00
2.	Obveze za topli obrok - ostala primanja 456 do 458	51.925,25
3.	Obveze po osnovi poreza na dohodak iz plaća	20.243,45
4.	Obveze za doprinose	258.443,13
5.	Obveze po osnovi plaća i naknada plaća 1+2+3+4	795.256,83

6.	Obveze po osnovi naknada plaća koje se refundiraju	31.440,43
7.	Obveze po osnovi plaća i naknada plaća i ostalih primanja zaposlenih 5+6	826.697,26

Obveze po osnovi plaća i naknada plaća iskazane u iznosu od 826.697,00 KM odnose se na obveze po osnovi plaća, naknada i poreza i doprinosa na plaće, te topli obrok za prosinac mjesec.

UO je 28. 1. 2020. godine usvojio Odluku o utvrđivanju naknade za rad u povjerenstvu za rješavanje zahtjeva za naknadu štete koju prouzroče psi lutalice i Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih u JP Komunalno (izmjene se odnose na novčane naknade plaće za pripravnost izvan radnog vremena u vrijeme odmora između dva radna dana ili tjednog odmora).

Odredbama članka 14 stavka 3 Zakona o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH propisano je da se svi pravilnici, njihove izmjene i dopune koji reguliraju plaće, naknade, topli obrok, dnevnice i druga primanja, donose uz suglasnost osnivača.

Poduzeće je u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine, članovima povjerenstva za rješavanje zahtjeva za naknadu štete koju građanima počine psi lutalice, pri isplati plaće isplatilo ukupno 4.950,00 KM.

Također u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine, na temelju zahtjeva za odobrenje plaćanja prekovremenih sati i po osnovi pripravnosti u zimskoj službi za siječanj, veljaču, ožujak, travanj, studeni i prosinac, isplaćeno je 49.009,64 KM, od toga za pripravnost 3.670,71 KM, a za prekovremeni rad 45.338,93KM.

Obračun provedenih sati u pripravnosti za siječanj vršen je na temelju Pravilnika o dopuni Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih broj: 01-02462/19 od 24. 10. 2019. godine, kojim je članku 10 dodana točka e) kojom je propisano da se vrijeme provedeno po osnovi obvezne pripravnosti izvan prostorija Poduzeća u vrijeme odmora između dva radna dana ili tjednog odmora računa na način da se za svakih 8 sati pripravnosti radniku prizna 2 redovita radna sata.

Obračun pripravnosti od siječnja vršen je na temelju Pravilnika o dopuni Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih broj 01-00198/20 od 28. 1. 2020. godine, kojim je propisano da se vrijeme provedeno po osnovi obvezne pripravnosti izvan prostorija Poduzeća u vrijeme odmora između dva radna dana ili tjednog odmora računa na način da se za svakih 8 sati pripravnosti radniku prizna u vrijednosti od 30 minuta redovitog radnog vremena.

Poduzeće ni s jednom od navedenih izmjena Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih nije upoznalo osnivača (Skupštinu), iako je do donošenja i stupanja na snagu Zakona o javnim poduzećima postojao Zaključak Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15. 3. 2019. godine, kojim je u članku 8 propisano da „Svi pravilnici, njihove izmjene i dopune koji reguliraju plaće, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja isključivo se donose uz suglasnost osnivača.“

Revizijom smo utvrdili da je Poduzeće bez suglasnosti Skupštine, vršilo izmjene podzakonskih akata koji reguliraju plaće, naknade i druga primanja zaposlenih i na temelju istih vršilo isplate što nije sukladno odredbama članka 14 stavka 3 Zakona o javnim poduzećima i s odredbama točke 8 Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15. 3. 2019. godine.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH i Zaključka Skupštine broj: 01-02-559/19 od 15. 3. 2019. godine, u dijelu pribavljanja suglasnosti osnivača na pravilnike i druge podzakonske akte koji reguliraju primanja zaposlenih.

Odredbama članka 50 stavka 1 Zakona o radu Brčko distrikta BiH, propisano je „u slučaju neplaniranog povećanja obujma posla, otklanjanja posljedica više sile, odnosno vremenskih nepogoda, havarija na sredstvima rada, požara, potresa, epidemija i drugih nesreća, radnik je dužan, na pisani zahtjev ili po nalogu poslodavca, raditi dulje od punog radnog vremena“. Stavkom 2 propisano je da prekovremeni rad iz stavka 1 može trajati najdulje do deset sati tjedno.

Poduzeće nije dokumentiralo da je došlo do neplaniranog povećanja obujma posla, odnosno da je došlo do više sile ili vremenskih nepogoda (konkretno ekstremno niskih temperatura ili padavina) zbog kojih je organiziran prekovremeni rad zimске službe. Također, u evidenciji prekovremenih sati (popisa zaposlenika koji su radili prekovremeno od siječnja zaključno s travnjem 2020. godine) navedeno je da su imali zaposlenika koji su radili prekovremeno više od 10 sati tjedno.

Revizijom smo utvrdili da je Poduzeće zimskoj službi uvelo prekovremeni rad i po istoj osnovi vršilo isplate naknada za prekovremeni rad, iako se nisu stvorili uvjeti propisani odredbama članka 50 stavka 1, te da je prekovremeni rad trajao dulje od propisanog stavkom 2 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH u dijelu utvrđivanja razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja.

Druge obveze

Iskazane su u iznosu od 5.706,00 KM i odnose se na: obveze za naknade članovima Upravnog odbora (neto i porez na dohodak), odnose se na naknade za 12-ti mjesec, porez na dohodak po istoj osnovi u iznosu od 5.285,90KM, obveze po osnovi ugovora o djelu - porez na dohodak u iznosu od 419,76 KM.

Obveze za PDV

Obveze za po osnovi izlaznog PDV-a iskazane su na dan 31. 12. 2020. godine, u iznosu od 153.764,00,00 KM i odnose se na obveze po osnovi više iskazanog izlaznog u odnosu na ulazni PDV za prosinac 2020. godine.

7.3.7. Pasivna vremenska razgraničenja

Na dan 31. 12. 2020. godine iskazana su pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.779.100,00 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene odgođene prihode po osnovi primljenih potpora od Vlade Brčko distrikta BiH, koji nisu dospjeli za priznavanje u iznosu od 2.762.633,94 KM i 16.466,20 KM obračunati ostali troškovi tekućeg razdoblja.

U 2020. godini u rebalansu proračuna Brčko distrikta BiH predviđena su sredstva u iznosu od 1.523.500,00 KM namijenjena za izgradnju i rekonstrukciju trafostanica. Navedena sredstva uplaćena su na račun Poduzeća 24. 11. 2020. godine, tako da nije došlo do realizacije istih do konca 2020. godine.

7.3.8. Popis imovine, tražbina i obveza

Odredbama članka 27 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da se izvješće o obavljenom popisu dostavlja nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine.

Godišnji popis se u Poduzeću provodi sukladno Pravilniku o organizaciji i provedbi popisa imovine i obveza stvarnog i knjigovodstvenog stanja u JP „Komunalno Brčko“ broj: 01-07869/15 od 16. 7. 2015. godine i Uputi o radu povjerenstva za popis broj: INT-02.01-02306/20 od 16. 12. 2020. godine, te Odluci ravnatelja o imenovanju povjerenstva za popis broj: INT-02.01-00527/20 od 9. 12. 2020. godine i Izmjenama Odluke o imenovanju popisnih povjerenstava od 16. 12. 2020. godine.

Nakon provedbe pripremnih radnji, popis je započeo 15. 12. 2020. godine, i nije okončan do 25. 1. 2021. godine te je na prijedlog Središnjeg popisnog povjerenstva ravnatelj donio Odluku o produljenju roka za popis broj: INT-02.01-00527/20 od 29. 1. 2020. godine, kojom je rok za okončane popise produljen do 3. 2. 2021. godine. Na temelju izvješća pojedinačnih povjerenstava Središnje popisno povjerenstvo je sastavilo Elaborat o godišnjem popisu za 2020. godinu, koji je Upravni odbor je na 6. izvanrednoj sjednici održanoj 5. 2. 2021. godine usvojio Odlukom broj 01-00435/21. (Ravnatelju je dato na uvid.)

Potrebno je izvješće o obavljenom popisu dostavljati nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

7.3.9. Izvanbilančna imovina

U izvanbilančnoj evidenciji iskazan je iznos od **137.937.566,50** KM koji se odnosi na vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH, koja su dana na upravljanje i korištenje Poduzeću.

Navedena sredstva nisu obuhvaćena elaboratom o izvršenom popisu na dan 31. 12. 2020. godine, po organizacijskim jedinicama kako slijedi:

1. Elektrodistribucija	59.776.231,02 KM
2. Vodovod i kanalizacija	72.911.151,89 KM
3. Čistoća	2.753.168,00 KM
U K U P N O	135.440.550,91 KM

Izuzev navedenih iznosa, u posebnoj popisnoj listi RJ Vodovod i kanalizacija iskazan je iznos od 2.497.015,59 KM koji se odnosi na imovinu kojom ne upravlja Poduzeće, a koja je bila uključena u popisne liste prethodnih godina.

Potrebno je s Direkcijom za financije izvršiti usuglašavanje iskazanog stanja stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH koja su dana na upravljanje i korištenje Poduzeću.

7.4. Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine**7.4.1. Poslovni prihodi**

U bilanci uspjeha iskazani su poslovni prihodi u iznosu od 44.180.364,00 KM. Struktura po vrstama prihoda dana je u sljedećem pregledu:

R. br.	Opis	2019. g.	2020. g.	Indeks 3/2
0	1	2	3	4
1	Prihodi od prodaje električne energije	35.176.452,00	36.518.927,00	103,82
2	Prihodi od prodaje vode	2.157.884,00	2.185.735,00	101,29
3	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.440.333,00	2.444.315,00	100,16
4	Ostali prihodi čistoća	1.699.749,00	1.606.300,00	94,50
5	Ostali prihodi od elektrodistribucije	665.485,00	610.139,00	91,68
6	Prihodi od fiksnih naknada vodovod	606.313,00	619.393,00	102,16
7	Ostali prihodi vodovod i kanalizacija	145.599,00	159.277,00	109,39
8	Prihodi od prodaje učinaka (1+2+...+7)	42.891.815,00	44.144.086,00	102,92
9	Ostali poslovni prihodi	41.166,00	36.278,00	88,13
10	Ukupno poslovni prihodi (8+9)	42.932.981,00	44.180.364,00	102,91

Poslovni prihodi u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine ostvareni su u iznosu od 44.180.364,00 KM i veći su u odnosu na ostvarenje u prethodnom razdoblju za 2,91 %, a sastoje se od prihoda od prodaje učinaka u iznosu od 44.144.086,00 KM i ostalih poslovnih prihoda u iznosu od 36.278,00 KM.

Zabilježeno je povećanje na sljedećim vrstama poslovnih prihoda i to:

- Prihodi od prodaje električne energije za 3,82 %
- Prihodi od prodaje vode za 1,29 %
- Prihodi od usluga odvoza smeća za 0,16 %
- Ostali prihodi vodovod i kanalizacija za 9,39 %
- Prihodi od fiksnih naknada vodovod za 2,16 %.

Manje ostvarenje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, zabilježeno je na ostalim prihodima čistoća za 5,5 % i ostalim prihodima elektrodistribucija za 8,32 %.

Financijski prihodi

Financijski prihodi su u 2020. godini ostvareni u iznosu od 180.015,00 KM i odnose se na prihode od zateznih kamata obračunatih korisnicima usluga zbog kašnjenja u plaćanju usluga Poduzeća.

Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni u iznosu od 1.140.147,00 KM i odnose se na: primitke od ukidanja rezerviranja po osnovi primljene potpore Vlade Distrikta u iznosu od 499.696,00 KM, prihode

od naplate otpisanih tražbina u iznosu od 477.451,00 KM i prihodi po osnovi otpisa obveza u iznosu od 163.000,00 KM (obveze iz 2011. godine po diobenoj bilanci).

7.4.2. Poslovni rashodi

U financijskom izvješću bilanci uspjeha iskazani su poslovni rashodi u iznosu od 43.800.615,00 KM i odnose se na sljedeće:

R. br.	Opis	2019. g.	2020. g.	Indeks 3/2
0	1	2	3	4
1.	Nabavna vrijednost prodane robe (troškovi nabave električne energije)	26.289.779,00	28.079.152,00	106,81
2.	Materijalni troškovi	2.134.998,00	2.156.907,00	101,03
3.	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	10.396.177,00	10.772.495,00	103,62
4.	Troškovi proizvodnih usluga	862.715,00	788.032,00	91,34
5.	Amortizacija	1.387.257,00	1.507.601,00	108,67
6.	Nematerijalni troškovi	383.678,00	352.113,00	91,77
7.	Troškovi poreza	146.821,00	142.935,00	97,35
8.	Troškovi doprinosa	1.260,00	1.380,00	109,52
7	U K U P N O	41.602.685,00	43.800.615,00	105,28

Ukupni poslovni rashodi u 2020. godini iskazani su u iznosu od 43.800.615,00 KM i veći su u odnosu na 2019. godinu za 5,28 % ili za 2.197.930,00 KM.

Nabavna vrijednost prodane robe je ostvarena u iznosu od 28.079.152,00 KM, a odnosi se na troškove nabave električne energije, koji čine 64,11 % ukupnih poslovnih rashoda Poduzeća. Ovi troškovi su u odnosu na 2019. godinu veći za iznos od 1.789.373,00 KM ili za 6,81 %, iz razloga što je ulazna cijena električne energije u 2020. godini veća za oko 6,6 % u odnosu na 2019. godinu.

U 2020. godini, od ukupno nabavljene električne energije ostvareni su gubitci u postotku od 10,65 %. Gubitci su manji u odnosu na prethodno razdoblje za 0,07 %, ali su veći od prosjeka distributera električne energije u BiH (gubitci distributera u BiH po izvješću DERK-a za 2020. godinu iznose 9,37 %) za 1,28 %.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljnjem smanjenju gubitaka električne energije radi postizanja dopuštenih tehničkih gubitaka.

Materijalni troškovi su ostvareni u iznosu od 2.156.907,00 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 1,03 %, a manji u odnosu na planirane 31,28 %. Navedeni troškovi, sadrže troškova materijala i rezervnih dijelova u iznosu od 1.065.305,00 KM, troškova energije, te goriva i maziva u iznosu od 953.719,00 KM (troškovi vlastita potrošnja u iznosu od 526.648,00 KM, troškovi goriva u iznosu od 391.034,00 KM i troškovi električne energije u iznosu od 36.037,00 KM), sitni alat i inventar i auto-gume u iznosu od 83.580,00 KM i troškova rezervnih dijelova u iznosu od 54.303,00 KM.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja ostvareni su u iznosu 10.772.495,00 KM i veći su u odnosu na planirane za 0,30 % i za 3,62 % u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje ovih troškova utjecalo je uvođenje pozicije zamjenik ravnatelja – dva izvršitelja, povećanje troškova po osnovi ugovora o privremenim i povremenim poslovima, angažiranje vježbenika, povećanje koeficijenta NK radnicima i vozačima, uvođenje naknade za pripravnost i prekovremeni sati.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja sastoje se od: bruto plaće i bruto naknade plaća u iznosu 9.580.853,00 KM, naknade za topli obrok i ostale naknade zaposlenim u iznosu od 774.610,00 KM, naknade za dnevnice i troškove službenih putovanja 5.291,00 KM, naknade članovima Upravnog odbora 62.443,00 KM i troškovi naknada po ugovorima o djelu i ugovora o povremenim i privremenim, te posebnim poslovima u iznosu od 349.292,00 KM.

Člankom 1 točkom 5 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP “Komunalno Brčko” koju je donijela Skupština Brčko distrikta BiH, 7. 6. 2017. godine usvojena je mjera izrade nove organizacije Poduzeća, te izrada programa prijevremenog umirovljenja radnika u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke.

Poduzeće je 15. 10. 2020. godine s konzultantskom kućom „Centar za ekonomiju“ Banja Luka, potpisalo Ugovor o izradi nove organizacije Poduzeća i program prijevremenog umirovljenja radnika u vrijednosti od 58.494,15 KM. Po navedenom ugovoru završena je prva faza 13. 11. 2020. godine „Analiza organizacije i sistematizacije radnih mjesta s prijedlogom mjera za unapređenje“, koju je Upravni odbor prihvatio.

Konzultantska kuća je izradila i drugu fazu koja se odnosi na izradu Organizacije i sistematizacije radnih mjesta Poduzeća, međutim, Upravni odbor nije usvojio istu do konca 2020. godine.

Revizijom smo utvrdili da Poduzeće još uvijek nije izvršilo izradu nove organizacije Poduzeća, niti je izradilo program prijevremenog umirovljenja radnika, što nije sukladno odredbama članka 1 točke 5 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP “Komunalno Brčko“, donesene od osnivača Poduzeća.

Potrebno je izraditi novu organizaciju Poduzeća i program prijevremenog umirovljenja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine.

Troškovi naknada za ugovore o djelu i ugovore o povremenim i privremenim poslovima u razdoblju 1. 1. – 31. 12. 2020. godine ostvareni su u iznosu od 349.295,00 KM što je za 225.549,00 KM više u odnosu na 2019. godinu (349.295,00 KM-123.745,68 KM) ili 282,27 %. U financijskom planu Poduzeća za navedene troškove planirano je 200.000,00 KM, do konca godine utrošeno je više za 149.295,00 KM odnosno 174,65 %.

Broj angažiranih osoba po mjesecima je sljedeći:

Vrsta angažmana	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac
Ugovor o ppp	31	36	40	43	44	44	52	56	58			15

Ugovor o djelu	1	1	1	1	4	4	2	4	4	7	10	7
Ukupno	32	37	41	44	48	48	54	60	62	7	10	22

Angažiranje izvršitelja za obavljanje poslova po ugovoru o djelu i ugovoru o privremenim i povremenim poslovima vršeno je, kao i ranije, na temelju zahtjeva za angažiranje koji podnose voditelji radnih jedinica, a odobreni su od ravnatelja Poduzeća. U spomenutim zahtjevima, navedeni su organizacijska jedinica, naziv projekta, opis projekta, aktivnosti projekta, očekivani rezultati, radno mjesto, broj izvršitelja koji se traži, ime i prezime izvršitelja u prijedlogu, mjesečni iznos naknade i stručna sprema, vremensko razdoblje, način plaćanja naknade, te odgovorna osoba za praćenje i procjenu izvršenih poslova.

Ovakvim angažmanom osobito je povećan broj izvršitelja u administraciji, s dva, koliko je bilo angažirano za razdoblje od 1. 1. do 30. 9. 2019. godine, na 14 izvršitelja s kojima je potpisano 17 ugovora u istom razdoblju 2020. godine.

Poduzeće nije obrazložilo razloge povećanja broja angažiranih po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, u odnosu na prethodno razdoblje i financijski plan, niti je u Planu poslovanja posebno istaknuta potreba ili razlog za povećanim angažmanom po osnovi ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Uvidom u zaključene **ugovore o privremenim i povremenim poslovima (u administraciji)** utvrdili smo sljedeće vrste poslova:

R. br.	od	do	broj dana	Opis posla u ugovoru
1.	14.9.2020.	13.11.2020.	60	u okviru projekta „flat-inga“ mreže
2.	2.7.2020.	1.9.2020.	61	ažuriranje dokumentacije sukladno aktima vezanim za informacijski sustav
3.	2.6.2020.	1.7.2020.	29	ažuriranje dokumentacije sukladno aktima vezanim za informacijski sustav
4.	8.9.2020.	7.12.2020.	90	u okviru projekta godišnji popis (uputa i odluke o vršenju popisa nisu bile sastavljene)
5.	20.8.2020.	19.11.2020.	91	u okviru projekta "flat-inga" mreže
6.	4.8.2020.	3.11.2020.	91	u okviru projekta "izrada izvješća o investicijama i imovini JP"
7.	5.8.2020.	4.10.2020.	60	analiza sustava osiguranja u Poduzeću (terenski obilazak svih objekata)
8.	27.7.2020.	26.10.2020.	91	evidencija skladišta rezervnih dijelova za vozila
9.	22.7.2020.	21.10.2020.	91	analiza i ažuriranje podataka o potpisanim i nepotpisanim ugovorima s kupcima
10.	21.7.2020.	20.10.2020.	91	analiza zastoja i kvarova na vozilima
11.	6.7.2020.	5.10.2020.	91	analiza rada i iskorištenosti vozila preko GPS sustava
12.	28.10.2019.	27.1.2020.	91	Usuglašavanje podataka u biling sustavu
13.	16.3.2020.	15.5.2020.	60	Unos podataka u CMR aplikaciju
14.	10.3.2020.	9.4.2020.	30	Projekt analiza sudskih postupaka 2018.-2019.

15.	6.2.2020.	5.3.2020.	28	Projekt analiza sudskih postupaka 2018.–2020.
16.	17.2.2020.	16.4.2020.	59	Prikupljanje podataka o klijentskim strojevima (PC-ovima) JP Komunalno
17.	1.11.2019.	31.1.2020.	91	Unos podataka u CMR aplikaciju

Poslovi definirani ugovorom su uopćeni i neprecizni, uglavnom se radi o raznim analizama podataka, unosu podataka, prikupljanju podataka i slično, tako da se iz ugovora ne može utvrditi o kojem poslu se radi ili su dio opisa poslova iz Organizacijskog plana Poduzeća pojedinih organizacijskih cjelina. Također, utvrdili smo da je sastavljen ugovor na projektu godišnji popis u trajanju od 90 dana u rujnu, a da pri tome nije bio donesen plan popisa, uputa o vršenju popisa, niti odluke i rješenje o vršenju popisa.

U postupku revizije timu za reviziju Poduzeće nije predočilo dokaze da je i jedan od gore navedenih ugovorenih poslova izvršen.

Odredbama članka 5 Ugovora o privremenim i povremenim poslovima definirana je obveza naručitelja posla da po završetku posla utvrdi količinu i kvalitetu izvršenog posla, a izvršitelj ima obvezu postupiti po eventualnim primjedbama naručitelja posla.

Poduzeće nije dokumentiralo praćenje izvršenja količine i kvalitete posla, kako je to propisano odredbama članka 5 Ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Potrebno je dokumentirati kontrolu izvršenog posla sukladno odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Odredbama članka 40 stavka 1 Zakona o radu Brčko distrikta BiH propisano je “Poslodavac može zaključiti ugovore o privremenim i povremenim poslovima ako su po svojoj prirodi takvi da ne traju dulje od 90 dana u jednoj kalendarskoj godini i da ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu”.

Odredbama istog članka, stavkom 4 Zakona, propisano je “Poslovi za koje se zaključuje ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova utvrđuju se općim aktom poslodavca”.

Pravilnikom o radu koji je bio na snazi do početka kolovoza 2020. godine, a na koji se Poduzeće poziva u preambuli potpisanih ugovora, nisu utvrđeni poslovi za koje bi Poduzeće zaključilo ugovore o privremenim i povremenim poslovima.

Revizijom smo utvrdili da su većinom zaključeni ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova, za poslove koji po svojoj prirodi predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu, te da nisu utvrđeni općim aktima Poduzeća, što nije sukladno odredbama članka 40 stavka 4 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu utvrđivanja općim aktom poslova za koje se zaključuju ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Također, revizijom smo utvrdili da su prilikom isplate naknada angažiranim osobama po ugovoru o djelu primijenjene odredbe članka 16 stavka 4 Zakona o porezu na dohodak, kao osobama koje ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz članka 14 stavka 5 točke c) ovog zakona, te su im priznani rashodi u visini od 20 % ostvarenog prihoda. Iz odredbi zaključenih ugovora vidljivo je da poslodavac određuje sve bitne elemente ugovora (vrijeme rada, mjesto rada, dnevni i tjedni odmor, sredstva rada itd.), a suštinski se radi o nesamostalnoj djelatnosti, te nisu ispunjeni uvjeti za primjenu spomenutih odredbi Zakona o porezu na dohodak.

Dakle, izvršitelji posla su koristili odbitak za rashode po osnovi samostalne djelatnosti, iako se u suštini radi o poslovima iz nesamostalne djelatnosti.

Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 788.032 KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 8,66 %. U odnosu na prošlu godinu značajno su smanjeni troškovi iznajmljivanja i zakupa, troškovi izrade i dorade učinaka, troškovi promidžbe i sponzorstva, ali su i značajno povećani troškovi održavanja (adaptacija prostora, održavanje i servisiranje crpnih postrojenja te održavanje i servisiranje teretnih vozila i radnih strojeva (troškovi održavanja i servisiranja teretnih vozila i radnih strojeva u 2019. godini iznosili su 138.713,00 KM, a u 2020. godini 184.742,00 KM).

Najznačajnije stavke u okviru troškova proizvodnih usluga su: troškovi održavanja i servisiranja teretnih vozila, strojeva i alata 184.742 KM, troškovi osiguranja – zaštite 86.572 KM, usluge održavanja higijene 61.180 KM, troškovi adaptacije prostora 56.124 KM, usluge održavanje aplikativnih softvera 54.319 KM, troškovi iznajmljivanja radnih strojeva 49.650 KM, usluge iznajmljivanja klizališta 44.006 KM, troškovi analize vode 24.812 KM, te troškovi održavanja i servisiranja crpnih postrojenja 16.415 KM.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.507.601,00 KM i veći su od ostvarenja u prethodnoj godini 8,67 %, a odnose se na amortizaciju stalnih sredstava u obračunskom razdoblju, zato što je najveći dio nabavljenih vozila i opreme stavljen u uporabu.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) ostvareni su u iznosu od 352.113,00 KM i manji su od prošlogodišnjih za 8,23 %. Najznačajnije stavke u ovoj kategoriji troškova su: naknade za djelatnost distribucije 98.000 KM, troškovi telefonskih i PTT usluga 84.126 KM, troškovi bankarskih usluga i garancija 72.917 KM, sudske pristojbe (utuženja) 41.700 KM te troškovi osiguranja radnika 40.878 KM.

Troškovi poreza iskazani su u od 142.935,00 KM i odnose se na porez na imovinu, naknade za korištenje korisne funkcije šuma, komunalne pristojbe, naknade za reviziju projekata, izdavanje licencija i druge naknade.

Troškovi doprinosa iskazani su u iznosu od 1.380,00 KM i odnose se na članarine Gospodarskoj komori.

7.4.3. Financijski rashodi

U bilanci uspjeha iskazani su financijski rashodi u iznosu od 71.572,00 KM i odnose se na rashode od kamata i to kamate po revolving kreditu u iznosu od 54.242,00 KM, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 14.854,00 KM, zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju računa dobavljačima u iznosu od 694,00 KM, kamate po sudskim presudama u iznosu od 433,00 KM, te kamate po rješenju UNO u iznosu od 1.349,00 KM.

7.4.4. Ostali rashodi

Na poziciji ostalih rashoda iskazan je iznos od 448.025,00 KM, koji se sastoji od:

- 1) **Rashodi po osnovi ispravka vrijednosti i otpisa tražbina u iznosu od 44.733,00 KM**, a odnose se na utužene tražbine za pružene usluge uz ranijeg razdoblja u iznosu od 39.292,00 KM (izvršen je otpis na temelju elaborata o izvršenom popisu i odluke Upravnog odbora), te otpis tražbina na temelju pravomoćnih sudskih presuda u iznosu od 5.440,00 KM.
- 2) **Rashodi po osnovi rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi u iznosu od 403.252 KM**, a odnose se na troškove nabave i izgradnje trafostanica čija nabava i izgradnja je financirana iz sredstava potpore u iznosu od 149.629,00 KM, naknade štete (materijalna i nematerijalna fizičkim osobama) 24.836,00 KM, naknadno utvrđeni ostali rashodi u iznosu od 80.820,00 KM (koji se uglavnom odnose na rashode po osnovi refundiranja bolovanja), naknade štete po sporazumu u iznosu od 55.956,00 KM, troškove sudskog postupka u iznosu od 17.843,00 KM, naknade štete zbog kvarova na uređajima u iznosu od 5.425,00 KM, naknada štete zbog počinjenja štete drugom u iznosu od 728,00 KM, ostali rashodi po drugim osnovama (gubitci iznad dopuštenih) u iznosu od 62.276,00 KM, i rashodi iz ranijih godina u iznosu od 4.220,00 KM.

7.4.5. Rezultat poslovanja

U bilanci uspjeha sučeljavanjem prihoda i rashoda Poduzeće je iskazalo neto dobit u iznosu od 1.180.314,00 KM.

Revizijom smo utvrdili da je iskazani rezultat poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2020. godine **precijenjen** najmanje za iznos nenaplativih sumnjivih i spornih tražbina i iznos zaliha koje ne zadovoljavaju kriterije za priznavanje u bilanci stanja sukladno preporukama MRS 2- Zalihe i Okviru za prezentaciju i sastavljanje financijskih izvješća (detaljnije obrazloženje i preporuke dani su u točki 7.3.2).

8. Javne nabave

U 2020. godini završeno je ukupno 264 postupaka nabave, ukupne financijske vrijednosti 75.502.808,80 KM, i to:

- 1) 188 izravnih postupaka, ukupne vrijednosti 417.092,92 KM. Nabavljale su se robe, usluge ili radovi male financijske vrijednosti za koje se financijski nije isplatilo provoditi drugi postupak. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine izravni postupci čine 0,58 %.
- 2) pet postupaka po aneksu II., dio b, ZJN, ukupne vrijednosti 116.800,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine postupci po aneksu II., dio b, ZJN čine 0,16 %.
- 3) 23 konkurentna postupka, ukupne vrijednosti 348.704,47 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine konkurentski postupci čine 0,48 %.
- 4) jedan konkurentski - okvirni postupak, vrijednosti 17.550,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine konkurentski okvirni postupci čine 0,02 %.

- 5) 22 otvorena postupka ukupne vrijednosti 1.330.353,76 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine otvoreni postupci čine 1,83 %.
- 6) 23 otvorena - okvirna postupka ukupne vrijednosti 1.057.064,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine otvoreni - okvirni postupci čine 1,46 %.
- 7) dva postupka izuzeta od ZJN, vrijednosti 69.215.243,65 KM (električna energija). U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2020. godine postupci izuzeti od ZJN čine 95,47 %.

Člankom 15 stavkom 6) Zakona o javnim nabavama propisano je da ugovornom tijelu nije dopušteno dijeljenje predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog Zakonom.

U Planu nabava od rednog broja 145 do 152 planirane su nabave usluga popravaka teretnih i putničkih motornih vozila (sustav kočenja, mjenjača, motora, pumpi, elektrike, ventila hidraulike i pneumatike, elektroničkih rezervnih dijelova...). Za navedene nabave planiran je izravni sporazum, za svaku pojedinačno 6.000 KM, ukupno 48.000 KM, što predstavlja dijeljenje predmeta nabave.

Potrebno je dosljedno poštovati Zakon o javnim nabavama u dijelu dijeljenja predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog Zakonom.

9. KOMENTAR

Javnom poduzeću uručen je Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31. 12. 2020. godine, broj: 01-02-03-13-130/21, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Poduzeće se nije očitovalo i dostavilo primjedbe na Nacrt izvješća o reviziji za 2020. godinu, te zbog toga Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31. 12. 2020. godine, postaje konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća na dan 31. 12. 2020. godine.

Tim za reviziju:

Envera Imamović, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur.

